

Katoliški GLAS

UREDNISTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNISTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. . . . 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 1 (1484)

Gorica - četrtek, 5. januarja 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Poljsko znamenje v Dipalji vasi (S. Leopoldo) v Kanalski dolini

Slovenski pregovor: »Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo«, vsebuje globoko življenjsko modrost. Zato želimo, da bi v novem letu doživeli njegovo resničnost vsi bralci, sodelavci in podporniki našega lista, pa tudi vsi drugi rojaki, ki so dobre volje. Poleg božjega blagoslova želimo vsem obilo zdravja, dušnega in telesnega, pa resničen mir v smislu gesla, ki ga je izbral za letošnji Dan miru 1. januarja papež Pavel VI.: »Nočemo nasilja, hočemo mir!« Nočemo ideološkega, političnega in roparskega nasilja, nočemo nasilja v obliki oboroženih spopadov, nočemo nasilja nad nerojenimi bitji, temveč mir s seboj, z bližnjim in Bogom, mir v naših družinah in sosedstvom, sožitje v družbi. Skupno jih pomagajmo udejestviti! To so naše želje za leto 1978!

UREDNISTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

V novo leto z jasnim programom

Tisti bralci, ko bodo pogledali v glavo Katoliškega glasa v tej številki, bodo našli zapisano: Leto XXX., št. 1, (1484). Katoliški glas stopa torej v trideseto leto življenja. Če mu prištevamo še štiri letnike njegovega predhodnika Slovenskega Primorca, izhaja naše slovensko katoliško glasilo 34 let (1945-1978). Za časopis je to lepa doba, saj toliko let izhaja po vojni le še slovenski dnevnik v Trstu.

Ne vemo, kaj bodo rekli bralci našega katoliškega tednika o teh 34 letih izhajanja. Mi pri uredništvu smo si svesti nekaterih dejstev.

BITI SVOBODEN IN NEODVISEN

Najprej, da smo si vsa leta prizadevali, da bi ostali svobodni in neodvisni od katerega koli centra oblasti. Nikomur nismo hoteli služiti kot samo slovenskemu krščanskemu ljudstvu v italijanskem zamejstvu.

Zato je bil prvi naš cilj, da moramo ostati finančno neodvisni. Kajti biti finančno odvisen pomeni zmeraj imeti nekega gospodarja. Tega nismo hoteli, nočemo in ne bomo hoteli. Vsa ta leta smo zaupali v pomoč naših bralcev in prijateljev in seveda v božjo pomoč. Ne ena ne druga pomoč nas ni prevarala. Darovi za Katoliški tisk in zlasti še vsakoletna nabirka so nam še zmeraj pomagali, da smo se prekopali mimo vseh finančnih kriz, ki so vsakotoliko ogrožale obstoj tudi našega lista. Menimo, da je v današnjih časih finančna neodvisnost lista nujen pogoj, da se ohrani demokratični pluralizem mnenj, posebno ko je znano, kako hud pritisk se izvaja na slovenski zamejski tisk z namenom, da bi se pridružil enoglasnemu zboru tiska v Sloveniji.

Hoteli smo biti finančno neodvisni tudi zato, da bi mogli biti povsem v službi slovenske zamejske katoliške skupnosti, njenih idealov, njenih ciljev, njenih potreb. To je bil vsa leta naš namen in naša želja, naš program.

BOJ ZA NASE NARODNE PRAVICE

Italijanska republika si je po vojni dala lazustvo demokratično in socialno napredno ustavo. Toda načela ustave je bilo treba uresničiti. To ni bilo lahko, ker so iz preteklosti ostale sila močne usodne fašistične diktature in pri nas italijanskega

irenditizma. Zaradi tega smo se posebno v prvih 15 letih našega pisanja morali velikokrat spoprijeti s temi podtalnimi silami, ki so ovirale naš narodni obstoj in naprede, naše demokratične pravice, našo enakopravnost z večinskim narodom.

Ob smrti dr. Klince je neki goriški tednik osumil njega in vso slovensko duhovščino neljalnosti do italijanske republike. Piše: »Njegova dejavnost na škofiji je kaj kmalu bila zapletena v problematiko narodnostnega značaja, ki je od padca fašizma zadobivala večkrat svojevrstne in zaskrbljujoče poteze in pogosto kot revanšizem resničnih ali namišljenih pravic slovenske narodne manjšine. Državne oblasti v Gorici so se znašle pred nemajhno silo in pred glasnikom, ki se je zavedal svoje prvenstvene zavzetosti; pri tem jim ni ostalo drugega kot da so vrnile goriškemu nadškofu razne spomenice v obrambo manjšine, ki jih je skupaj s skromnim številom slovenskih duhovnikov podpisal tudi msgr. Klince.«

To, kar se je v tistih povojnih letih vršilo z različni spomenicami, sta Slovenski Primorec prej in Katoliški glas kasneje opravljala javno s svojimi načelnimi članki, protesti, izjavami. Pa trdijo še danes, da je to bil »revanšizem resničnih ali namišljenih pravic slovenske narodne manjšine«. V resnici je bil le boj za zmago demokratičnih svoboščin, zagotovljenih v italijanski ustavi.

PROTI VSAKI DIKTATURU

Toda med našim ljudstvom je bilo treba boriti še drug boj: boj za pravico do idejnega, političnega in kulturnega pluralizma. Ob koncu vojne leta 1945 se je namreč zgodilo, da se je zrušila ena diktatura, uveljavila se je pa nova z imenom OF in ki si je pozneje prilizela še drugačne nazive. Stalinistično diktaturo, ki so jo takoj po vojni vpeljali doma, so hoteli vsiliti tudi v zamejstvu. Zvesti demokratičnim načelom J.E. Kreka in nauku Pija XII. smo se postavili po robu tudi tej novi diktaturi za idejni, kulturni in politični pluralizem, kot ga zagotavlja italijanska ustava.

Danes po tridesetih letih je težko razumeti, kako oster je bil včasih ta boj, kako ostre so bile polemike pod uredništvom pok. msgr. Mirka Brumata in

pok. Stanka Staniča, toda bojevati ga je bilo treba, da ohranimo ne samo verske in narodne vrednote, temveč tudi kulturno in politično demokratično med slovenskimi zamejci. Pozneje so se duhovi nekoliko pomirili.

Vendar ta boj ni še dobojevan in še dolga leta ne bo, dokler ne bo tudi dejansko priznana in uveljavljena med našimi slovenskimi zamejci pravica, ki izhaja iz italijanske ustave: »Vsi imajo pravico, da svobodno izražajo svojo misel z govornjo in pisano besedo in v vsakršnem drugim sredstvom obveščanja« (čl. 21). In pa politična pravica: »Vsi državljani imajo pravico, da se svobodno združujejo v stranke, da na ta način z demokratično metodo določajo državno politiko« (čl. 49). To pravico morajo priznati ne samo Slovenci v Slovenem v Italiji, temveč tudi soseda republika Slovenija.

Prav zaradi teh narodnih in demokratičnih ciljev smo v preteklosti bolj ali manj posegali tudi na področje politike, saj nam je šlo za to, da bi tudi člani slovenske narodne skupnosti v Italiji zoreli v zavestne demokratke, ki odklanjajo sliherno diktaturo. Zaradi tega smo tudi izkazovali posebno pozornost delovanju tisti stranki med nami, ki po našem mnenju največ prispeva k takemu demokratičnemu zorenju slovenskih ljudi in največ tudi pomaga k obrambi in rasti njih narodne zavesti.

NAŠ PROGRAM JE JASEN

Znano nam je, kako nas nekatera glasila v emigraciji napadajo, češ da smo se izneverili svojih nekdanjih političnih anti-komunističnih llinj; znano nam je tudi, kako nas sodi Zveza komunistov Slovenije, češ da rušimo Jugoslavijo in ji jemljemo ugled. Vse to in še marsikaj drugega nam je znano.

Vendar našim kritikom in nasprotnikom odgovarjamo, da je naš program jase in naša linija ravna. Sledili ji bomo tudi v novem desetletju, ker smo uverjeni, da je v dobro naše slovenske katoliške in demokratične skupnosti v Italiji.

Bralce, prijatelje in sotrudnike prosimo le, da bi nam ostali zvesti in nas še naprej moralno in gmotno podpirali, da bi mogli še kaj narediti za naše ljudstvo in njegov blagor.

Papeževo doživljanje božiča

Kardinali so obiskali sv. očeta za božič 1977 v četrtek 22. decembra. V konzistorialni dvorani je papeža nagovoril novi dekan kardinalskega zbora 84-letni Carlo Confalonieri (prejšnji dekan Luigi Traglia je umrl 22. novembra).

V odgovoru je papež Pavel VI. podčrtal važnost tega božičnega srečanja, nato pa je omenil nekaj dejstev, ki so »splošnega pomena ne glede na to, kdaj in kje so se dogajala.« Na prvem mestu je omenil škofovsko sinodo, ki je v oktobru 1977 zasedala v Rimu in zaključek del za latinski prevod celotnega sv. pisma.

Nato se je ozrl na položaj na svetu. »Temni oblaki — je dejal — se zgrinjajo nad človeštvo: slepo nasilje, grožnja človeškega življenja že pred rojstvom, neusmiljeni terorizem, porast zločinstva, nenakost in krivičnost in ne nazadnje spodbujanje najnižjih strasti, ki se izraža v pornografiji.« Papež je pozval vse ljudi dobre volje, zlasti škofove, duhovnike in vernike, naj storijo vse, da bo jutrišnji svet boljši.

Papež se je še ustavil ob sporočilih upanja, ki prihajajo z Bližnjega vzhoda. Dejtal je, da iskreno podpira vsako pošteno pobudo, ki služi miru. Na koncu je vse svoje

želje izročil Mariji, Kraljici miru in takole sklenil: »Marija je Mati Cerkev. Gotovo nam bo pokazala najbolj varno pot h Kristusu in nas bo tudi vodila po njej.«

Polnočno sv. mašo je sv. oče opravil v baziliki sv. Petra. Zbrane vernike je na kratko nagovoril in jih opozoril na pomen Kristusovega rojstva. Kristus se je rodil v skromnih razmerah, ker nam je hotel biti kar najbolj blizu. Zaveš, da je Bog z nami, je osrečujoča, saj pomeni, da nas išče in dviga. Zato je Kristusovo rojstvo najvažnejši dogodek človeške zgodovine, pa tudi dogodek, ki zaveda bistvo vsakega posameznika.

Sv. oče je v baziliki sv. Petra ob 10,45 daroval tudi tretjo božično mašo, opoldne pa se je pokazal na balkonu nad glavnim vhodom v cerkev, da podeli blagoslov Urbi et Orbi (rimskemu mestu in vsemu svetu). Trg je bil poln ljudi, čeprav je v Rimu vse dopoldne deževalo in je dež ponehal šele malo pred dvanajsto. Papežev nastop, govor in blagoslov je prenašala Mondovizija. Prvič sta bili s trgov sv. Petra direktno povezani Japonska in republika Filipini. Računajo, da je prenos gledalo pol milijarde ljudi.

Za izhodišče svojega božičnega voščila je sv. oče vzel misel iz bogoslužja: »Kristus se je rodil, veselimo se!« Ne čudimo se preprostosti svetonočnega sporočila. Človek v tehnično razviti družbi ga je še zlasti potreben, kajti »kjer se Bog časti, je tudi človek spoštovan.«

Razumljivo je, da se je papež tudi ob tej priložnosti dotaknil vprašanja svetovnega miru. Kljub bridkim izkušnjam dveh svetovnih vojn v tem stoletju živijo ljudje še vedno v sovraštvu med seboj, dogajajo se krivice, širi se revščina, lakota, vzbujajo se bojevito in celo zločinstvo. Mednarodne pogodbe so premalo trdne. Mir je zato edino sprejemljivo sredstvo in pot za rešitev odprtih vprašanj. »Molimo za plemenito stvar miru in zanj darujmo vse svoje moči,« je vzkliknil sv. oče na koncu svojega govora. Nato je voščil v različnih jezikih, med drugim v poljščini, ruščini in kitajščini, potem pa je podelil svoj blagoslov.

Slovesna proglašitev škofije v Kopru

Furlanski zgodovinar Pio Paschini trdi, da je nezanesljivo poročilo, ki pravi, da je bila škofija v Kopru ustanovljena že v 6. stoletju, pač pa je zgodovinsko dejstvo, da jo je ustanovil papež Aleksander III. leta 1177. Dejansko pa je bila uresničena šele leta 1186. Obsegala je Koper in ozemlje okrog mesta, kar ga je spadalo pod beneško republiko. Od takrat dalje imamo nepretrgano vrsto škofov do leta 1828, ko je papež Pij VIII. ukinit samostojno koprsko škofijo in jo združil s tržaško tako, da so tržaški škofje bili istočasno tudi koprski.

Tako stanje je trajalo do septembra 1947, ko je Koper ob državni razmejitvi prišel kot del cone B pod upravo SFR Jugoslavije. Tedaj je postal prvi škofijski upravitelj administrature msgr. Albin Kjuđer, župnik v Tomaju. Njemu je sledil msgr. M. Toroš, dokler ni bil leta 1964 imenovan za administratorja celotnega Slovenskega Primorja dr. Janez Jenko. Ta je v svojih rokah združil vse dele koprške, goriške in reške škofije, ki so prišli pod Jugoslavijo in so v njih prebivali Slovenci. To prehodno stanje je trajalo do lani, ko je po Osimskih sporazumih bila obnovljena koprsko škofija in ločena od tržaške. Msgr. Jenko je postal prvi koprski škof, msgr. Bellomi pa samo tržaški in ne več tržaško-koprski. Dr. Jenko kot koprski škof upravlja tudi dele goriške nadškofije, ki so prišli pod Jugoslavijo.

Proglašitev nove samostojne škofije v Kopru se bo slovesno izvršila v koprski stolnici v nedeljo 8. januarja ob 10. uri. Msgr. dr. Jenko je na ta trenutek dolgo čakal, zato želi, naj bo čim bolj slovesen. Iz Beograda bo prišel nuncij msgr. Cecchini, ki bo prebral papeško bulo o obnovitvi koprške škofije. K slovesnosti pa so povabljeni še številni drugi škofje: ljubljanski dr. Pogačnik in njegov pomožni škof dr. Lenič, mariborski dr. Držečnik in dr. Grmič, potem tržaški Bellomi, goriški Cololin, videmski Battisti. Povabljeni so tudi številni hrvaški škofje. Poleg tega so prejeti vabilo še razni duhovniki, tudi nekateri iz zamejstva. Povabljenosti so bile tudi civilne oblasti.

■ Tito je pričakal novo leto na Brionih pri Pulju. Vsa svetovna javnost je z zanimanjem pričakovala, če se bo vsaj to pot pojavila žena Jovanka, ki ni doslej ob tej priložnosti nikdar manjkala. Pa je ni bilo. Medtem ko so ostali gostje imeli ob sebi svoje žene, pa sta Titu delala družbo Stevan Doronjski in Kiro Gligorov.

Bela knjiga o Koroščih

Toliko pričakovana in terjana, vsaj po koroških nemških strankah, avstrijska »bela knjiga« o Slovencih na Koroškem je končno izšla v izdaji urada zveznega kanclerja. Izšla je v nemški, francoski in angleški izdaji, toda le nekaj več kot sto strani.

Ko jo človek vzame v roke, doume, zakaj se jo je avstrijska vlada tako obnavljala izdati, čeprav jo je napovedala že pred štirimi leti. V njej pisci zamolčujejo vse diskriminacije in zatiranje koroških rojakov zadnjih sto let, posebno pa še dejstva, da so jih statistično skrčili od več kot sto tisoč na kakih dvanajset tisoč in pa umazano propagando in manipuliranje z »vindišarstvom« kot predstopnjo za ponemčenje preprostih ljudi, ki so hoteli biti, s tem da so se tako izjavili, samo zvesti avstrijski državljani.

V knjigi je nekaj fotografij dvojezičnih napisov, eden na slovenski hranišnici in posojilnici v Selah, drugi pa nekje v Podjunu pred neko vasjo; natisnjenih je nekaj učbenikov za slovenske ure, seveda pa o prijavah in drugem, kar bi koroški rojaki, da bi bili enakopravni, morali imeti, ni nobenega sledu.

Da ni bilo kaj zbrati za tako »knjigo«,

priča tudi to, da se v njej posveča veliko prostora tudi hrvaški skupnosti na Gradiščanskem. Se največji del te »knjige« pa predstavljajo ponatisi diplomatskih not in spomenic med Beogradom in Dunajem. In to je vse. Dunajska vlada očito spet špekulira, da bo svet bolj verjel idilični deželi Avstriji kot pa »balkanski« Jugoslaviji.

■ Ministrski predsednik Andreotti je podpisal odlok o ustanovitvi posebne komisije za pripravo zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Komisija šteje 12 članov, predseduje pa ji prof. Giovanni Cassandro, bivši sodnik ustavnega sodišča. V vladno komisijo je bilo imenovanih pet Slovencev. Od teh so štirje iz tržaške pokrajine (dr. Karel Šiškovič, prof. Aljoša Volčič, Stojan Spetič in Boris Iskra), eden pa iz goriške (prof. Albin Sirk). Zal ni v vladni komisiji nobenega slovenskega predstavnika iz videmske pokrajine.

■ Sedem milj od obale pred mestom Bombayem v Indiji je strmoglavilo indijsko letalo tipa Boeing 747. Ob življenje je bilo vseh 213 potnikov oz. članov posadke.

Gibanje za zaščito življenja

Vsi se zavedamo, da je rojstvo novih otrok resno vprašanje, ki zadeva ne samo starše, temveč celotno družbo. Koliko otrok v družini? To ni samo problem roditeljev, nego celotne družbe. Tudi Cerkev danes govori o odgovornem očetovstvu oz. materinstvu. Samo da so pota do te odgovornosti različna. Mnoge države so vpeljale umetno kontracepcijo in splav. Cerkev se v imenu božjem izreka za naravno urejanje rojstev in posebno se proti namernemu splavu ali umoru še nerojenih otrok.

Tudi mnogi pošten ljudje, ki niso verni, vidijo v namernem splavu veliko socialno in moralno zlo. Zaradi tega je v nekaterih evropskih državah nastalo »gibanje za zaščito življenja«. Njegov namen je ljudi prepričavati, da je namerni splav zločin zoper življenje. Toda ne gre samo za prepričevanje, temveč je potrebno tudi prisločiti na pomoč tako materam kot tudi družinam z otroki. Gibanje ima zato dvojni cilj: utrditi prepričanje, da je namerni splav zlo zoper življenje, ki mora biti slehernemu človeku sveto; pomagati materam v stiski, da ohranijo plod svojega telesa.

To gibanje se je uveljavilo tudi v Italiji. Obstaja že v 44 škofijah in se zmeraj bolj širi. Ni pa ostalo samo pri propagandi, temveč je pristopilo k dejanjem. Parlament v Rimu je namreč znova pred odgovorno odločitvijo, ali naj se zakoniti splav ali ne. Pravi zakonski osnutek je pogorel v senatu, zato je sedaj znova na dnevnem redu poslanske zbornice. Ta mora nekaj storiti, sicer bomo še v tem letu imeli ljudski referendum, ki naj odpravi dosedanjo fašistično zakonodajo o splavu. Referendum se pa vse stranke razen radikalov bojijo, ker bo vnesel nov nemir in nove spore v italijansko družbo. Kaj bo parlament odločil, je še negotovo.

Vendar naj bo njegova odločitev taka ali taka, gibanje za zaščito življenja je predložilo svoj zakonski osnutek o splavu. Ta osnutek izhaja iz prepričanja, da je človeško življenje nedotakljivo od prvega trenutka spočetja in da je treba pomagati materam in družinam v stiski. Zato so glavne točke omenjenega zakonskega osnutka naslednje:

GLAVNE TOČKE

ZAKONSKEGA OSNUTKA

- Materi in otroku se mora nuditi brezplačna pomoč in varstvo ter strokovna zdravniška oskrba.
- Ustanovili se bodo centri, ki bodo ščitili mater in otroke. V takih središčih bodo prostovoljno in brezplačno sodelovali zdravstveni delavci in družine. Potrebnim materam bo na voljo pomoč in razumevanje.
- Zakonski predlog predvideva tudi ustanovitve posebnega denarnega sklada za pomoč potrebnim otrokom, materam, družinam. Denar bodo državljanji prostovoljno prispevali s samoobdavčenjem.
- Vpeljala se bo tudi posvojitve še nerojenega otroka, če ga mati noče sprejeti za svojega.
- V sodnih postopkih bo predvideno zelo veliko razumevanja. Za nekatere primere se bo uvedla sodna oprostitev krivde.

Kot kristjani čutimo dolžnost, da prenovimo mišljenje in strukture naše zmaterializirane družbe in da konkretno pokažemo, da smo res kristjani. Kajti vera brez dobrih del je mrtva.

Ježus pa pravi: »Karkoli ste storili komu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« Če nerojen otrok je res najmanjši v naši družbi, saj ga še lastna mati lahko zavrne iz raznih vzrokov.

GIBANJE V GORIŠKI SKOFIJI

Gibanje za zaščito življenja se je pojavilo tudi v goriški škofiji. Njegovi propagandisti obiskujejo posamezne župnije, da ljudi seznanijo z vsebino zakonskega osnutka in pobirajo podpise. Kajti kot rečeno, gre za zakonski osnutek ljudske pobude, kot predvideva ustava. Taka pobuda pa zahteva vsaj 50 tisoč podpisov. Tu pa ne gre za to, da se zbere 50 tisoč podpisov, temveč da osnutek podpíše čimveč državljanov, ki naj na ta način izpričajo svoje prepričanje, da je prostovoljen splav nedovoljeno zlo in da je družba dolžna pomagati materam, otrokom in družinam v stiski.

V Gorici se bodo podpisi pobirali v zavodu Stella Matutina v nedeljo 8. januarja. Kdor želi podpisati, mora imeti s seboj kak veljaven osebni dokument s sliko.

Skupno tržaško-goriško romanje 1978

Glavni cilj romanja je najstarejša Marijina cerkev na Hrvaškem v Solinu pri Splitu, kjer so lani slavili tisočletnico. Potem bomo obiskali stolnice v Zadru, Šibeniku, Splitu, Sarajevu in Banji Lukii. Romanje bomo zaključili pri Mariji Bistriški v bližini Zagreba.

Romanje bo trajalo pet dni in sicer od ponedeljka 26. junija do petka 30. junij. Potovali bomo z udobnimi avtobusi. Namestitve je predvidena po hotelih I. in II. kategorije v dvoposteljni sobah s prho in WC. Za hrano bo poskrbljeno od kosila prvega dne do večerje zadnjega dne.

Za potovanje je potreben osebni potni list. Potni stroški znašajo 120.000 lir. Ob vpisu se da na račun 40.000 lir. Preostali znesek mora biti vplačan do 1. maja, lahko v obrokih.

Na Tržaškem se lahko vpišete pri vseh slovenskih dušnih pastirjih, na Goriškem pa pri upravi Katoliškega glasa.

Vpisovanje traja do 28. februarja. Zaključni se pa lahko že prej, če bo prej doseženo predvideno število romarjev (4 avtobusi).

Romanje organizira v soglasju z goriškimi duhovniki odbor Duhovske zveze v Trstu. Tehnično organizacijo romanja ima potovalna agencija Aurora iz Trsta. Odbor Duhovske zveze v Trstu ima v načrtu tudi romanje v Palestino, ki bo verjetno proti koncu julija.

Zahodnonemški kancler Schmidt je bil na tridnevnem uradnem obisku v Egiptu, nato pa se je z ženo podal v Gornji Egipt, kjer se je kot turist zadržal teden dni.

Turška vlada, ki jo je vodil ministrski predsednik Suleyman Demirel, je bila prisiljena odstopiti, ko je prejela nezauopnico v parlamentu. Zanjo je glasovalo 218 poslancev, proti pa 228.

Mesec za katoliški tisk

Tudi letos se v prvem mesecu leta spominjamo katoliškega tiska. Kaj to pomeni? Najprej, da poravnamo svoje obveznosti, t. j. da plačamo naročnino. Naš list je ni dvignil, kar so storili skoraj vsi ostali. Zaupa v velikodušno razumevanje svojih bralecev. Res premnogi darujejo ob plačanju naročnine tudi v tiskovni sklad. Bog jim povrni!

Svoj katoliški tisk bomo podprli tudi tako, da ga bomo priporočali drugim ali naročili za druge. S tem vršimo tudi koristen apostolat.

Veliko lahko pomagamo tudi s tem, da v našem časopisu oglašujemo in darujemo ob raznih obletnicah ali družinskih dogodkih. Zlasti je hvale vredna navada, da damo ob smrti dragih ali pomembnih oseb namesto cvetja denarni prispevek v sklad katoliškega tiska.

Nedelja katoliškega tiska bo letos 29. januarja. Tisti dan bodo pri vseh slovenskih službah božjih na Goriškem in Tržaškem nabirke, v Gorici pa priridev za katoliški tisk.

Bralci pišejo

Da bomo znali izbirati življenje in ne smrti

Spoštovani gospod urednik!

V teh dneh se v poslanski zbornici razpravlja o uzakonitvi splava. Če bolje pregledamo ta zakonski osnutek vidimo, da nima še nerojeni otrok nobenih pravic. Mati ga lahko iz raznih vzrokov odpravi, češ da ni še pravi človek, je le zarodek. Če bomo še naprej tako vrednotili človeško življenje, bomo prišli v kratkem do legalizacije evtanazije in rasne selekcije. Kot vemo, pa se je rasna selekcija v preteklosti že nekje uveljavila! Posledice pa so nam vsem znane...

V dnevniku »L'Avenir« z dne 27. novembra sem bral, da je nastalo med ljudmi gibanje za zaščito človeškega življenja. Iz tega gibanja je izšel tudi zakonski osnutek o »Socialni zaščiti materinstva in vsakega človeškega življenja«, četudi ni še samostojno.

Te dni smo ponovno doživeli božično skrivnost. Sprejeli smo novorojeno božje dete. Naj porečemo, da ni imel nobene pravice do življenja? Ob Jezusovem rojstvu je bil v Palestini pokol nedolžnih otrok. Kaj pa pomeni ta pokol v primeri s stotisoči še nerojenih otrok, ki se vedno, vsako leto ubijajo po raznih kliničkah za splave v Evropi. Upam, da bo dobil ta zakonski osnutek, ki je nastal med ljudmi, za zaščito življenja, čem večji odmev in odobravanje. Vem tudi, da bo veliko ljudi, ki se bodo znali zavzeti po svojih močeh za praktično uresničitev tega osnutka, če bo stopil v veljavo.

Zanimalo bi me zatorej zvedeti kaj veš o tem, kako je ta zakonski osnutek nastal. Iz njegove vsebine je namreč razvidno, da stoji za vsem delo kake zmognne skupine ljudi.

Lep pozdrav!

L. D.

Op. ur. Odgovor vam nudi članek »Gibanje za zaščito življenja«, ki ga objavljamo v tej številki.

Vprašanje Katoliškemu glasu

Zvedel sem, da so bili na zadnjo sveto božično noč veliki neredi v zvezi s polnočno mašo v Kranju in celo v Ljubljani.

Po osvoboditvi leta 1945. so partizani med prvimi stvarmi, ki so jih vprašali, hoteli vedeti, če smo imeli polnočnice pod okupatorjem. Na odgovor, da je bila s prvim mrakom že policijska ura in se ni moglo iz hiše in je bila mogoča samo večerna maša, so rekli: Pri nas na osvobojenem ozemlju pa polnočnica ni bila prepovedana, povsod smo jo imeli.

Letošnji neredi pri polnočnih mašah v Kranju in v Ljubljani in v Mariboru menda že prejšnja leta napravijo viš, da ta mesta niso na osvobodilnem ozemlju, ali pa so se osvoboditelji spremenili v okupatorje.

Ali bi mi te stvari lahko na kratko pojasnili?

Občasni vaš bralec

Po našem mnenju ne moremo verjeti, da bi motenje polnočnic bilo organizirano, temveč da je izraz posameznih neuravnoteženih in iztirjenih ljudi, ki so na splošno nezadovoljni s stanjem sedanje družbe in si dajo duška tam, kjer se jim ni bati posledic. (Op. ur.)

OD TEDNA DO TEDNA

V Ljubljani je v starosti 82 let umrl general Jakob Avšič. V kraljevski Jugoslaviji je bil konjeniški polkovnik. Leta 1942 se je opredelil za Tita zoper generala Mihajloviča, čeprav ga je bil ta v jeseni leta 1941 imenoval za poveljnika Slovenije. Po letu 1945 je bil najprej vodja jugoslovanske vojaške misije v Berlinu, nato opolnomočeni jugoslovanski minister na Dunaju. Septembra 1949 je postal minister

Za revizijo Videmskega sporazuma

Dežela Furlanija-Juljska krajina je italijanskemu ministrstvu za zunanje zadeve predložila vrsto zahtev za morebitni popravek Videmskega sporazuma o maloobmejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo. S to pobudo, ki jo vodi podpredsednik deželne odbora Stopper, bi dežela rada pospešila možnosti večje blagovne izmenjave med obema obmejnima področjema. Med predlogi je vprašanje prekvalifikacije mejnih prehodov pri Lipici in Plešivem iz druge v prvo kategorijo, vendar naj bi to bilo omejeno samo za o-

sobni promet v turistične namene. Zdaj sta prehoda uporabna izključno s prepustnicami.

Dežela se nadalje zavzema, v zvezi s sporazumom, ki so ga podpisali leta 1962 v Vidmu, da bi mejni pas razširili na 20 km od meje (sedaj je širok 10 km). Praktično bi to pomenilo vključitev številnih obljundenih krajev v naši deželi, vključno tudi Videm, Zalmanovo in Červinjan. Da bi obdržali zadostno ravnotočje v obsegu izmenjav v maloobmejnem prometu, predlaga dežela, da bi prebivalcem iz italijanskega obmejnega pasu bilo mogoče potovati, preko dveh cestnih koridorjev, do Reke in Pulja. Glede prepustnice predlagajo, naj bi sedanjo knjižico, ki ima 160 strani, poenostavili, ali celo nadomestili z navodno osebno izkaznico ob morebitni prisotnosti kakega znaka.

Končno predlaga dežela povečanje vsote tuje valute, ki jo potniki s prepustnicami lahko nesejo s seboj preko meje, na 50 tisoč lir tedensko, poleg tega pa naj bi razširili seznam potrošniških dobrin, ki bi jih lahko posamezniki uvažali ali izvažali. Predvsem naj bi se povečala možnost večjega izvoza oblačil, gospodinjstskih in obdelovalnih strojev ter nadomestnih delov za avtomobile, v uvozu pa naj bi povečali količine hrane, rib in kmetijskih pridelkov ter izdelke obrtništva.

R A Z N O

V švicarskem mestu Vevey ob Zenevskem jezeru je v starosti 88 let umrl Charles Chaplin, največji umetnik nemega filma in eden največjih filmskih ustvarjalcev sploh. Bil je oče osmih otrok.

Severnoameriški predsednik Carter je ob koncu starosti in na začetku novega leta obiskal sedem držav v Evropi, Aziji in Afriki. Začel je na Poljskem, nato odletel v Iran, od tam v Indijo. Iz Indije je prišel v Saudsko Arabijo. Nato se je za kratek čas ustavil v Asuanu ob Nilu, kjer se je pogovarjal z egiptovskim predsednikom Sadatom. Svoj obisk je zaključil z obiskom Francije in Belgije.

V libijskem mestu Bengazi so na praznik Brezmadežne 8. decembra 1977 odprli starodavno cerkev, ki so jo prej primerno obnovili. Kristjani v Bengaziju namreč že dolgo niso imeli bogoslužnega prostora. Ob islamsko-krščanskem seminarju, ki je bil leta 1976 v februarju v Tripolisu, je kardinal Pignedolli zaprosil libijskega predsednika Gedafiga, da njegova vlada dovoli ustanovitev župnijskega središča v Bengaziju, kar se je sedaj z obnovitvijo cerkve Brezmadežne tudi zgodilo.

Pok. Alojzij Kodermac

Brici so v manj kot enem mesecu izgubili drugega duhovnika, saj je niti en mesec za dr. Klincem odšel v večnost Alojzij Kodermac.

Pokojni je bil doma iz Slovrenca v Brdih, oz. iz vasicc Hrušovlje, ki spada pod župnijo Slovrenec. Tam se je rodil dne 3. februarja 1892. Gimnazijo je študiral v Gorici. Stopil je v goriško bogoslovje, toda zaradi vojne z Italijo je moral skupaj z drugimi goriškimi bogoslovci v begunstvo v Stično na Dolenjskem. Tu je dokončal bogoslovje in bil posvečen dne 3. maja 1917.

Po krajši službi v Poljanski dolini je leta 1918 prišel na Goriško, ko se je fronta pomaknila na Piavo. Nadškof Sedej ga je kmalu poslal za kaplana v Tolmin. Takrat gotovo ni mislil, da bo Tolminska njegovo dušnopastirsko področje za skoro celo življenje. A zgodilo se je, da je po štirih letih kaplanovanja v Tolminu prišel najprej za župnega upravitelja v sosednje Volče in potem ostal tam kot župnik polnih 42 let do upokojitve leta 1965.

Volče so bile med prvo svetovno vojno v središču bojev med italijansko in avstrijsko armado. Prav čez bližnje Mengore je tekla fronta in prav tu pri Mengorah so Avstrijci prebili italijansko fronto v oktobru 1917. Po vojni je bilo treba zato vse na novo zgraditi. Mladi Alojzij Kodermac je uspešno nadaljeval obnovitveno delo, ki ga je začel njegov prednik. Posebno se je posvetil Mengoram. Porušeno Marijino cerkvico, ki jo je ovekovečil Ivan Pregelj v Tolmincih, je docela prenovil. Ob poti na goro je postavil postaje križevnega pota. Notranjostno sta poslikala Tone Kralj in njegova žena Mara. Tako je bil zaljubljen v mengorsko cerkvico, da se je rad imenoval »mengorski župnik«. Tudi župno cerkev sv. Lenarta v Volčah je dal poslikati Tonetu Kralju.

še bolj je gradil božje kraljestvo v dušah. Vodil je zelo številno in agilno deželiško Marijino družbo, v kateri so gojili tudi prosvetno delo, dokler je fašizem dopustil.

Tudi izven strogo cerkvenega področja je zastavil svoje duhovniške sile: pri sovjilnici, prosvetnem društvu, v Gorici pri raznih centralnih ustanovah. Bil je v odboru Društva svečencov sv. Pavla, pri Katoliškem tiskovnem društvu, pri Goriški Mohorjevi družbi in še kje. Delaven, podjeten, družaben je povsod užival ugled, posebno še med sobratih duhovniki.

Leta 1965 je čutil, da mora spreči. Nove razmere so zahtevale v župniji mlajšega duhovnika. Zato je zaprosil za pokoj. Toda ni šel v brezdeležje, temveč je prevzel upravo župnije Kožbana v Brdih. Bilo je kot bi prišel iz dežja pod kap. Saj je bila Kožbana v nekaterih ozirih še težja postojanka kot Volče. Toda Alojzij Kodermac se ni ustrašil, kot se prej ni ustrašil drugih težav. Dokler je mogel, je po svojih močeh upravljal novo župnijo in razne njene podružnice. Sosedje so mu radi priskočili na pomoč, ko je bilo treba.

Končno je pa popolnoma spregel. Umaknil se je v Vipolže, da bi res užival pokoj. Toda le malo let je ostal v Vipolžah, ko se je oglasila starostna onemoglost. Izčrpan od boleznij je zaspal v Gospodu dne 22. decembra.

Pogreb je bil v Slovrencu na božično vigilijo in ga je vodil škof dr. Jenko. Zaradi božične vigilije je prišlo k pogrebu manjše število duhovnikov; vernega ljudstva je pa bilo veliko. V cerkvi se je od rajnega poslovil g. škof, na pokopališču pa sedanji župnik v Volčah Milan Sirk, Bric kot pokojni, ter neka nekdanja družbenca. Oba sta poudarila neprecelljivo delo, ki ga je opravil v Volčah v svojem dolgoletnem dušnem pastirstvu.

Naj počiva v miru Gospodovem.

za gospodarstvo v vladi SR Slovenije, leta 1951 pa župan Ljubljane. Potem je bil še dolgo vrsto let najprej republiški, nato pa zvezni poslanec.

Srečanje med izraelskim ministrskim predsednikom Beginom in egiptovskim Sadatom v mestu Ismajliji ob Sueškem prekopu ni prineslo tistih rezultatov, ki so jih mnogi pričakovali. Izraelci vztrajajo na ohranitvi zahodnega brega Jordana in območja Gaze zase, Egipt pa vztraja na ustanovitvi palestinske države in na izraelskem umiku z vseh zasadenih arabskih ozemelj, v številni stari del Jeruzalema.

Na meji med Južnim Vietnamom in Kambodžo je prišlo do vrste spopadov, zaradi česar je Kambodža prekinila diplomatske stike z Vietnamom. Slednjega podpira Sovjetska zveza, Kambodžo pa LR Kitajska.

★

Z GORIŠKEGA

Poroka

V župni cerkvi v Steverjanu sta 17. decembra 1977 sklenila sv. zakon prof. Emil Valentinčič iz Pevne in domačka Anica Vogrič. Obilo sreče in božjega blagoslova jima želi na novi življenjski poti steverjanska župnijska skupnost. Voščilom se pridružujejo še drugi prijatelji in znanci ter naš list, ki je imel v g. Valentinčiču vedno aktivnega sodelavca. Prav tako PD »F.B. Sedej« iz Steverjana, saj sta oba javna prosvetna delavca, ter Slovenska skupnost na Goriškem.

Sovodnje

Zadnja seja sovodnjanskega občinskega sveta v preteklem letu je bila v četrtek 22. decembra. Po prečitaniu zapisnika s prejšnje seje je župan Jožef Čečut poročal o delovanju in nadaljnjih stikih, ki jih bo imela občinska gradbena komisija z arh. Codelli jevo v zvezi z regulacijskim načrtom.

Nadalje je župan seznanil svetovalce o možnosti prispevka s strani Kraške gorske skupnosti za razširitev ceste Rubije-Vrh; ni pa še znano, v kateri višini bo ta ustanova finančno to razširitev podprla. Načrt za izvršitev je bil že pred leti izdelan, sedaj pa je bil poverjen strokovnjaku, da izdela odgovarjajoči proračun za izvedbo dela.

Župan je tudi poročal, da je seznanil goriškega prefekta o nameravane pobratenju z občino Skofja Loka.

Glavna točka dnevnega reda je bil zakon Bupalossi. Po večmesečnem razpravljanju so svetovalci odobrili lestvico dokončnih pristojbin za urbanizacijo in stopnjo prispevka, ki jih bodo morali plačevati lastniki zgradb, v katerih se razvija industrijska oz. obrtniška dejavnost. Na županov predlog je sklep takoj postal izvršen, s čimer bo nadoknadena zamuda glede gradbenih dovoljenj.

Nato so svetovalci odobrili vrsto sklepov kakor tudi razne točke upravnega značaja. Pri obnovitvi pogodbe o lepkih in reklamni so svetovalci manjšino opozorili župana, da naj trdka, ki ima v zakupu to pogodbo, svoje delo izvrši po vseh vaseh občine.

Občinski svet je za leto 1977 odobrila cerkvenikom in organistom v območju občine isto vsoto kot je bila prejšnje leto. Iste ostanajo za leto 1978 tudi sejnine za župana in svetovalce. Pri točki o prispevkih za kulturno in prosvetna društva je svet sestavil šestčlansko komisijo, ki naj prispevke primerno razdeli. V komisiji so župan in po eden zastopnik iz vsake vasi.

Pred koncem seje se je župan svetovalcem zahvalil za medsebojno razumevanje in sodelovanje v letu 1977 ter izrazil željo, da bi se to vzdušje nadaljevalo tudi v letu 1978.

Seja se je končala z majhno slavnostjo. Župan je v imenu občinske uprave poklonil spominsko plaketo uradniku Danilu Žigonu, ki odhaja v pokoj.

Kristusov povratek med današnje ljudi

Italijanska televizija je lani meseca aprila v petih nadaljevalnih prikazovalnih filmih prikazovala film z naslovom: *Gesù di Nazaret*, ki ga je pripravil Franco Zeffirelli. Film je vzbudil veliko zanimanje, v nekaterih krogih pa tudi nasprotovanje. Časnikar Diego Fabbri je ob tem filmu napisal temeljito razmišljanje za rimski dnevnik »Il Tempo«. Takoj naslednji dan, 5. maja ga je ponatisnil vatikanski list »L'Osservatore Romano«. Časnikar pravi:

Sledil sem televizijskim oddajam Jezusa, kakor ga je prikazal Zeffirelli. Skušal sem podoživljati tiste dogodke, ki so v določeni dobi zgodovine povezali nebo in zemljo.

Zadošča, da se Jezus povrne, četudi samo v podobi in sliki in že se zbudijo današnje množice in mu sledijo. Po verodostojnih statistikah je samo v Italiji vsaj 30 milijonov gledalcev spremljalo povratek Jezusa iz Nazareta. Jezus torej ni prisoten in ne živi le v srcih skromne manjšine vernikov, ampak živi tudi v srcih nepreglednih množic vseh slojev in vseh starosti.

Ce hočemo dati kulturi njen prvotni in konkretni pomen, potem moramo reči, da je kultura naše dežele krščanska. Do tega sklepa nas nujno privede televizijski prikaz Jezusa iz Nazareta. In tega bi se morali končno veseliti vsi in ob tem najti razloge za upanje: krščanska kultura pomeni za vse povabilo k ljubezni, k bratstvu; pomeni dajati potrebni, kdor ima več, pomeni zajemati upanje in tolažbo, ki jo je Jezus obljubil tistim, ki vanj verujejo; pomeni delati za zmago nad hudobijo in nad smrtjo.

KRISTUS SE VEDNO OSVAJA

Te brezštevne množice, ki so sledile Jezusovemu povratku, so začudile tudi mene, človeka majhne vere. Mislim, da se je v nemirni in brezsrčni današnji družbi, ki daje prednost materialnim stvarim, ki hoče zabrisati duhovne vrednote in povsod proslavlja le otipljivo, tehniko, znanost, posušilo seme krščanstva.

Kar sem se bal, da je mrtvo, je še obstajalo in je bilo le v omotičnem stanju. Ko se je ponovno pojavil Jezus, čeprav samo v slikah, je prebudil seme krščanstva s tako silo, da so se prestrašili duhovniki laicizma, ki so šli takoj na delo in skušali z vsemi sredstvi in teh jim ne manjka, zmanjšati ali poniževati obsežnost odmeva, ki ga je povzročil Jezus na televiziji.

Reči moram, da se mi v peterih večerih, v katerih se je obnavljala krščanski spomin, ni nikoli zgodilo, da bi zašel v samo estetsko presojanje filma. Film torej ni iskal lepega zaradi lepega, ampak je iskal resnico, ki prepričuje. Skušal je govoriti srce z Jezusovimi besedami in dejanji; z njegovo prisotnostjo, kot če bi se vrnil med nas. Realnost njegove prisotnosti je bila tista vseobvladujoča sila.

ČE BI SE KRISTUS VRNIL MED NAS

Priznati moram, da se mi je v preteklosti večkrat vsiljevala skušnjava, da bi opisal Jezusov povratek med današnje ljudi. Priporočal bi o njegovem nepričakovanem prihodu, kako ga je spremljal današnji svet v mestih, na deželi, po delavnicah. Vse ali skoraj vse bi se natančno ponovilo: z ubogimi, z bogatimi, z učenci, s sodobnimi Juda Iskarioti. Tudi njegove prilike bi ohranile svojo nekdanjo aktualnost: izgubljeni sin, usmiljeni Samaritanec, delavci zadnje ure — kakšen sindikalni dogodek! — nezvesti oskrbnik, dobri pastir — skratka vse, kot tedaj.

Zamislil sem se in se nekoliko nemiren vpraševal o duhovnikih, ki so imeli tako velik delež pri Jezusovi obsodbi. Kako bi se vedli danes, če bi se Jezus povrnil? Ali bi ga prepoznali, bi pričali zanj do poslednje žrtve ali pa bi ga zavržili?

Režiser Zeffirelli na srečo ni izbral te poti za svojega Jezusa iz Nazareta. Morda bi mu lahko očital neko opustitev. Vemo, da se je Jezus po krstu v reki Jordan umaknil v puščavo, kjer se je v spokornosti pripravil na srečanje s svetom. Mimogrede povedano Janez Krstnik je bil morda v filmu preveč eksaltiran in preveč kričav. V puščavi je Jezus srečal Skušnjavca, to se pravi svet s svojimi zvižjaci in obljubami oblasti. Skušnjavec mu svetuje, naj spremeni kamne v kruh proti lakoti in v korist ljudi. Potem naj se vrže s tempeljskega obzidja v globino, da bi s čudežem dokazal svojo vsemogočnost. In končno naj bi častil Duha zemlje in bi dobil v zameno vse bogastvo in vsa kraljestva tega sveta. Jezus odločno zavrne vse tri skušnjave in svojo zavrnitev utemelji in v tem je ključ, da razumemo Jezusovo delovanje med ljudmi vse do vstajenja.

Jezus je zares storil številne posamezne čudeže, toda zavrača čudež kot redno sredstvo za prepričevanje. Zares pomnoži kruh, riže, vino, a odločno odkloni, da bi v dokaz spremenil kamen v kruh. Zamislil sem se v stoletno zgodovino krščanstva, ki se deli v dva dela: v Jezusovo edinstveno zgodovino, ki je ni mogoče ponoviti in potem v zgodovino krščanstva, ki se začne po Jezusovem vnebohodu, zgodovino apostolov, učencev, kristjanov, recimo Cerkev: takoj so se začeli prepri, slabosti, intrige, ki jih spremlja herojsko mučenje.

VERA IN NEVERA

Se neka značilnost. Zdi se mi, da so Jezusa zasmehovali in se iz njega norčevali predvsem Rimljani. Judje ga niso zaničevali, ampak le izzivali, kar je velika razlika. Rimljani so Jezusa po bičanju kronali s trnjem, ga zasmehljivo imenovali kralja. Judje pa so ga izzivali: Ce si Sin božji, stopi s križa! Judje so ostali do zadnjega na področju vernosti. Rimljani, ki so ga zaničevali, so brez vsake vere, so laicisti.

Vloga zaničevanja je ostala tudi danes laicistom, kar smo videli komaj teden kasneje, ko se je končal po televiziji Jezus iz Nazareta. Predstavi pobožnosti je takoj sledila predstava brezbožnosti. Krščanski predstavi je sledilo laicično smešenje. Da so v imenu kulture obe predstavi hoteli postaviti na isto raven, to spravlja v nevoljo vsakega človeka, ki ljubi resnico in ceni vrednote. Vsekakor pa tega ne moremo sprejemati kot kulturni dialog.

Časnikar Diego Fabbri pove ob koncu svojega članka še nekaj besed v obrambo režiserja Franca Zeffirellija. Zeffirelliju so nekateri očitali, da je odlično režiral film Jezus iz Nazareta, da pa o vsebini filma ni osebno prepričan. Časnikar pravi, da je to zmotno. Režiserja je spoznal že pred 25 leti, ko še ni bil slaven in iskan filmski režiser. Ukvarjal se je s skromnimi deli. A že takrat je govoril o svoji krščanski vzgoji in o svoji veri. Film Jezus iz Nazareta je sad osebne prepričanosti. Če bi iskal svetno slavo in priznanje, bi moral izbrati drugačno temo.

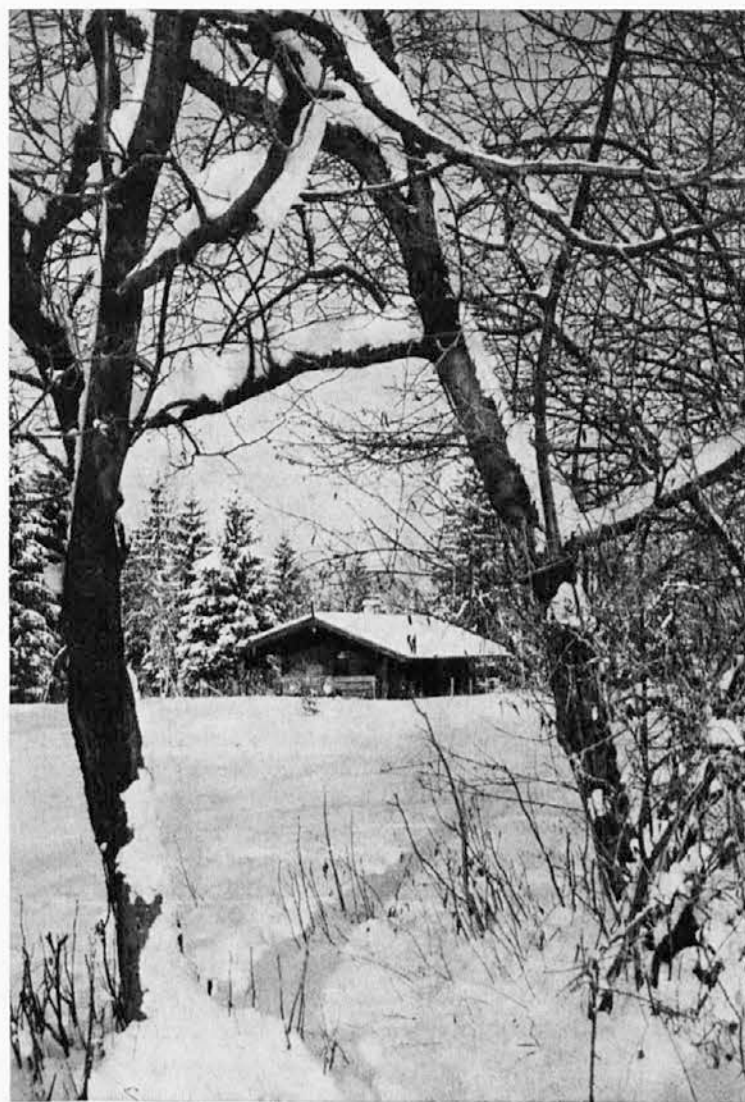
Zaključuje pa z Avguštinovo mislijo: »Ne bi me iskal, če me ne bi bil že našel.« Vedno je znamenje svobode, poguma in ponosa najti vstalega Kristusa.

S. Z.

Smrt apostola gobavcev

Po dolgi bolezni je 7. decembra umrl francoski advokat in publicist Raul Follerau (izg. Folerò), bolj znan kot apostol gobavcev, katerim je posvetil skoro 50 let svojega življenja. Na njegovo pobudo se je začela akcija za svetovni dan gobavcev, ki ga sedaj praznuje že 150 držav in ga posveča večji skrbi za odpravo te bolezni. Vse življenje je Follerau posvetil cilju, da bi zbudil vest razvitega sveta za tiste reveže, ki so žrtve nepravične razdelitve zemeljskih dobrin. Obiskal je 95 držav, napisal celo vrsto knjig, govoril, predaval, prepričeval.

Računajo, da je danes na svetu še petnajst milijonov gobavcev.

Marjan Jakopič

Zima nocoj je in sama tema, luči nikjer, ki bi svetila, kot da nevidna je roka Boga še leščerbo skromno odvila.

Nocoj je veter bridko zapel skozi gorenjske stogove, nocoj je mesec mrzlo objel naše uboge domove...

Zima nocoj je...

Ko mogel bi seči z roko svojo na cesto — vsaj do sosed, kako bi v duši bilo lepo — prijetna bi stekla beseda.

A vse je samota, luč komaj brli za njega, ki vdano umira, potem se še mrtev na sam smeh drži, ko Bog mu sam vrata odpira...

(Prijetelju Karlu Mauserju ob obletnici smrti 21. januarja 1977)

Božič v Severni Ameriki

Božično razpoloženje se pričena v Severni Ameriki že na zadnji četrtek v novembru, ko obhaja vsa prostrana država državni praznik, zahvalni dan v čast Bogu za vse dobre. Ta državni, zelo občuten praznik, imajo v Severni Ameriki že dvesto let (1776 razglasitev državne ustave, ki se danes velja). Na večer tega praznika se zasvetijo božična drevesa po družinah, vrtovih in ulicah. Po manjših in velikih mestih ni menda lokala, kjer ne bi tako ali tako vsaj na zunaj upoštevali prihajajočega božiča. Po trgovinah in velikih blagovnicah imajo izredne svetlobne božične prizore, večkrat tudi žive.

V ogromni dvorani Radio City New York (3.000 sedežev) predvaja ves december vsak dan veličastno božično predstavo, ki nima para na vsem svetu. Na premakljivem odru si sledijo znani božični prizori v takšem tehničnem obsegu, v takšem prepričevalnem ponosu nastopajočih, da vsa naša evropska fantazija tega ne premore in je vsaka beseda samo jecljanje. Vso božično evangeljsko predstavo spremlja radijski orkester, nad 80 oseb, velik zborni nastop in vse se zaključuje z dunajskimi valčki in z nepogrešljivim »božičkom«.

Bolj kot vse dekoracije po lokalnih in ulicah, bolj kot vse prireditve po številnih dvoranah pa povzroča in stopnjuje splošno božično razpoloženje — ulica. Ves mesec december do novega leta se sliši povsod cinglanje, vznonenje in igranje božičnih melodij, od najbolj svetovno znane Sveta noč do malo znanih božičnih po raznih delih sveta.

Posamezne verske in civilne karitativne organizacije nabirajo z dovoljenjem oblasti na ameriški način darove za uboge. Po dve, tri osebe imajo malo stojnico, na vrhu napis »za uboge brate«, zraven zvoncek, ki se neprenehoma oglašja, prosil, vmes registrirane božične melodije in darovi padajo v nabiralnike. Teh skromnih, betlehemskih stojnic je zelo veliko; na vsaki veliki ulici tudi več; menda samo ob sobotah in nedeljah igravo ponekod v isti namen pravi orkestri, celo velike godbe. Po božiču deli vsaka karitativna skupnost nabrane darove svojim bratom, ki so zapisani pri njej.

Pravo božično razpoloženje, kakor ga pri nas razumemo, se seveda čuti samo po številnih cerkvah in to ves advent. Povsod imajo velike adventne vence, povsod polno velikih in malih vabil na duhovno božično pripravo kakor jo imamo pri nas samo za veliko noč.

Ameriška modrost razlaga to predpraz-

niško razpoloženje za božič in za veliko noč nekako tako: Amerika uživa bolj bel kruh kakor Evropa, Amerika ima bolj trdno svobodo kakor Evropa, ker že nad 200 let po svoji prvi ustavi daje Bogu, kar Bogu gre. Pri nas je javno božje češčenje državna tradicija, ki se prenaša iz roda v rod ne samo po družinah, po verskih skupnostih, ampak po državnem

organizmu. Predsednik Združenih držav izda vsako leto za zahvalni dan za vse državljane javno poslanico, kako in zakaj obhaja Amerika svoj državni zahvalni dan. Mislimo, da je to zelo veliko, čeprav moramo priznavati velik vpliv materializma in številnih drugih »izmov« v vsem našem življenju.

f s t

Kozijelska „božična“ Marija

V poljski cerkvi v Londonu imajo zdaj po 2. svetovni vojni podobo Matere božje pod imenom »božična Kozijelska Marija«.

Tako ime ima, ker je bila vrezana v les o božiču 1939 v kazenskem taborišču v Kozijelskem na Poljskem. V tem taborišču je bilo nad dva tisoč političnih kaznjencev, predvsem izobražencev vseh poklicev, ki je nastalo potem, ko sta Hitler in Stalin napadla Poljsko in si jo po bratsko razdelila. Vsak verski znak je bil strogo prepovedan. Lakota, mrz, trdo in težko delo sta izredno redčila kaznjence.

Po nekaj mesecih naporega dela in boja, da si ohranijo življenje, je prišel božični večer. Na vsak način niso smeli nanj pozabiti. Nekdo je staknil kos deščice in iz nje so izdelbli podobo Matere božje z Jezusčkom v naročju. Delali so skupno, a na skrivnem, da jih straže ne bi zalotile. Orodje jim je bil majhen nožič in zarjaveli žebelj.

Dan pred božičem je bilo delo dovršeno. Duhovnik, ki je bil med njimi tudi jetnik, je podoba blagoslovil. Nesli so jo v središčno barako. Nihe izmed teh, ki so taborišče preživeli, ne bo pozabil te svete noči. Ob svetlobi dveh svečk so bili zbrani ob Materi. Vse je bilo skrivnostno potopljeno v molk, ko nekdo izmed njih s pri-tajenim glasom začne: Pod tvoje varstvo pribežimo... in polglasno so se mu pridružili vsi. Neomejena vera Poljske je prevelava srca kot bi bila Marija živa med njimi in ob njej so se začutili še bolj bratje med seboj. Niti ruski vojaki niti agentje se niso drznili motiti razpoloženja te edinstvene svete noči. Po tej noči se je vsem zdela življenje manj težko in trpljenje manj boleče.

Sredi aprila je prišlo povelje, da bodo taborišče v Kozijelskem ukinili in prepeljali jetnike drugam, »kjer se jim bo bolje godilo«. Pozneje pa so zvedeli, da so bili določeni za zloglasno taborišče Katin, kjer so bili vsi zapisani smrti. Predno so odšli iz Kozijelskega, je eden

izmed njih vzel tudi podobo Matere božje in jo skrito nosil, da je bila jetnikom tolažba na dolgi poti z vlakom.

In prav Marijinemu varstvu pripisujejo rešitev iz smrti, ki bi jih čakala v Katinu. Vlak je pomotoma nadaljeval pot in se ustavil šele na neki postaji v južni Sibiriji. Postajenačelnik je ugotovil, da vlak ni bil tja namenjen, ampak v Katin. A predaleč je bilo, če bi se morali vrniti. »Vozite naprej, saj je Sibirija velika in bo tudi za vas prostora,« je bil njegov ukaz. Tako je bilo 400 ljudi rešenih. Pozneje so se prebili skozi Perzijo v Egipt in končno v Anglijo, kjer v poljski cerkvi hranijo to podobo in se ji Poljaki prihajajo zahvaljevat za njeno izredno varstvo v vojni vihrini in v mirnih časih.

KRATKE NOVICE

• V salzburški škofiji so si za leto 1978 izbrali geslo: Drugače živeti. Odkriti moramo prave vrednote življenja. Treba je začeti s preprostejšim življenjem. Treba se je znati odpovedati užitek.

• Tudi norveška luteranska Cerkev je preuredila svoje bogoslužje. Toda odloka o tej preuredbi ni objavilo vodstvo Cerkev, ampak norveško ministrstvo za uk in bogocastje. Je res žalostno, da državna oblast ureja zadeve, ki zadevajo le Cerkev in njene člane. Skupina cerkvenih glasbenikov novo liturgijo, ki je stopila v veljavo 27. novembra, odločno odklanja in jo bo skušala ovirati s stavkami.

• V Georgetownu v Kanadi so v začetku decembra odprli prvi cistercijanski samostan angleškega jezika. Kraj je oddaljen 55 km od Toronta. Prvi redovniki so prišli iz opatije Oke pri Quebecu.

• V Čilu je v zadnjih sedmih letih znatno poraslo število bogoslovcev in sicer od 125 na 300. Zaradi tega so tri škofije ponovno odprle lastno semenišče.

Slovinci po svetu

Po uspehu, ki so ga dosegli slovenski rojaki v Melbournu v zvezni državi Victoria (Avstralija), s tem da so s številnimi prijaviteli dobili tudi pouk slovenščine kot tujega jezika v državno šolo, so se podobne akcije lotili tudi rojaki v Sidneyu in drugih krajih države Novi Južni Wales. V septembrski številki avstralskega slovenskega mesečnika »Misli« je o tem objavljen zanimiv pogovor z učiteljico Majdo Mavrič, primorsko rojakinjo, ki je med najbolj zavzetimi pobudnicami omenjene akcije.

Dnevnik »Ameriška Domovina« v Clevelandu (ZDA) je objavil daljši članek ob petdesetletnici dr. Vladimira Preglja, sina primorskih staršev, rojenega v Murski Soboti leta 1927. Vladimir Pregelj je po zadnji vojni odšel v begunstvo in doštudiral za magistra ekonomije. Ob znani zadevi Watergate, ki je pripravila predsednika Nixona do odstopa, je bil dr. Pregelj član in predsednik 23-članske porote. V Washingtonu je eden najbolj dejavnih Slovencev, bil je med pobudniki odbora za zgraditev slovenske kapele v ameriškem Marijinem narodnem svetišču in predseduje odboru za ohranitev slovenske dediščine v Ameriki. V Washingtonu je ustanovil in vodi tudi slovenski pevski zbor.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

V senci beline

Avignon, sredi poletja 1977

RUE DU VICE-LÉGAT. - Po ozki, od starodavnih obzidanih plošč zaznamovani poti se med avgustovsko bohotnim zelenjem cvetoče Provanse popotnik mirno sprehaja po strmi ulici, ki nosi gornje ime. Vse je še polno živga stika s preteklostjo in kliče vizije davnega srednjega veka, ko je živahno in s prijetnim gričevjem obdano mesto ob Rodanu nedaleč od sredozemske tople obale pomenilo mejnik v takratnem evropskem življenju. Boleča belina papeške palače, glavnega spomenika nekdanjosti, se v dopolnjujočem dialogu poigrava s prodorno modrino mediteranskega neba. Le rahel občasn oster dih mistrala prepriha kote in vogle starinskih obzidij in skozi velike križne line neštetihih stolpov in stolpičev poje, kot so peli nekdanji provensalski trubadurji pesem o vselem življenju in ljubezni...

V razmišljanju ob teh ostalinah se popotnik zaustavi ob imenu ulice. Zakaj »vice-légat«? Spet skok za šest stoletij nazaj. Ko so papeži v štirinajstem stoletju kakih sedemdeset let s tega griča vladali Franciji in svetu, ko je Petrov sedež od Tibere prišel na bregove Rodana, se je pomen mesta nedvomno nadvse dvignil. Razmah v zgodovini, svetovna vloga papeškega dvora, od ambicioznega Klementa V. mimo preudarnega Janeza XXII. in cistercijsko preprostega Benedikta XII., vse do močnega in bleščečega Klementa VI., pa spet z dobrimi naklepi prepojenih Inocenca VI. in potem Urbana V. vse do Gregorja XI., ki se končno odloči za povratek »ad Petri cathedram« v Rim. — vse to je dolga vrsta francoskih papežev, ki so bili včasih prej Francozi kot papeži, vendar pa s tem še ne slabi očetje vesoljni Cerkev. Njim so nato v kasnejših stoletjih sledili še nekateri, ki so se poslužili prijazenega mesta in mogočne bele rezidence za svoje vladarske posle. Te so kasneje do sredine 18. stoletja formalno nadomeščali namestniki, vice-legati, ki so bolj v častnem smislu predstavljali papeško oblast v Avignonu in oživljali razkošen dvor.

Pot je pripeljala na vrh strmice, vse tja do monumentalnega »Tour du Pape« ali »des Anges« (je morda višočina priklicala angelske zборе?). Pogled se nato razširi, vizuala se pa vseeno omeji na samo območje bele umetno grajene in arhitektonsko oblikovane gore-Palais des Papes.

LA GRANDE CHAPELLE. - Prostrana palača papežev se blešči v beli svetlobi, ki se kot nalašč prilaga papeški barvi. Skozi mogočne portale in preko veličastnih stopnišč in na široko razpredenih lož in ozkih prehodov gre lahko obiskovalec iz dvorane v dvorano. Po raznih stenah so še ohranjene velike freske, ki so jih slikali umetniki kot Simone Martini ali Matteo Giovanetti. Posebno značilne sobane in hodnike, imenovane z značilnimi imeni »Consistoire«, »Grande Audiences«, »Miranda«, Galerie »du Conclave«, si sledijo vnaprek.

Preko posebno izklesanega velikega gotskega okna, imenovanega »du Indulgence«, — okno odpustkov, pridemo do sijajnega, spet gotskega portala, ki krasi veliko cerkev — Grande Chapelle. To je prava gotška katedrala z eno ladjo, ki jo je za slovesne liturgije uporabljal papež Klement VI.

***

V poltemni rumenobeli atmosferi, ki diha davnino in zamrl sijaj, se človek nekako umiri. Poneha še sleherni šum mesta in samega vrveža po palači, ki ga povzročajo nemirni turisti. Zdi se, da v tem velikem papeškem templju kar same zaživijo figure preteklosti. Skozi pobarvana steklena okna pade samo pritenjen pra-

men sončne svetlobe, ki poševno pada na marmornat oltar, ob katerem stoji še mogočen prestol. Pred oči stopi vsa resnoba in dostojanstvenost Klementovega papeškega spreveda, ki se v škrlatno-belih barvnih tonih kardinalov spremljevalcev in samega svetega očeta igrivo mešajo z mistično svetlobo cerkvenega prostora.

»Tu es Petrus« — tako poje Capella Clementina in gregorijanski koral odmeva pod strogimi loki v vsej svoji preprosti resnobi. Pa spet se oglašajo prvi morda še sramežljivi in našemu ušesu tuji zvočni akordi srednjeveške polifonije, v duhu liturgičnih dekretov »Docta Sanctorum« Klementovega predhodnika na istem avignonskem sedežu, Janeza XXII. Skromnost muzikalne obdelave se tu lepo enači s skromnostjo gotskega templja. V vsej svoji preprostosti pa je prav ta še toliko bolj slovesna.

Mamljiv vonj kadila, ki se tu prepleta z vsem ostalim, daje vsemu še svoj pečat. Je pa vse to stvarnost? — Ne, toda tu je skok v času kar neizbežen in obiskovalcu se vse to vzdruže kar nekako samo od sebe pričara predenj...

***

Razni papeži počivajo še danes v mestu ob Rodanu. V stolni cerkvi, ki se skoraj drži papeške palače, lahko posebej opazimo marmornast sarkofag, spet bel, čeprav že nekoliko pornel, ki pokriva posmrtne ostanke enega izmed teh papežev. Edini papež, ki počiva v Avignonu — Benedikt XII. — svetniška duša, preprost nekdanji menih, opat. V ostalem pa Notre-Dame-des-Doms, razen romanskega portala, ne nudi veliko.

PONT SAINT-BÉNÉZET. - Široka bela ploščad papeške palače se pod stolnim stopniščem obrne proti nekdanji škofovski rezidenci, Petit Palais, od katere se pa lahko kmalu zavije navzdol po drugih stopnicah proti Rodanu.

Mimo danes že novjših zgradb pride popotnik do nabrežja te velike vodne žile, ki jo je že Julij Cezar opisoval v svojih galskih vojnah. Edino, kar danes še spominja na preteklost, je sivo obzidje. Čez cesto pa je samo korak do starega in značilnega, sicer delno stoječega mostu, ki nosi ime »St. Bénézet«. Pravzaprav nekak simbol Avignona ob Rodanu, še živ stik z nekdanjostjo, umetniški spomenik, most, ki ima na sredini pravo kapelo.

***

Temne in globoke vode se že stoletja pretakajo skozi te doline, mirne z mehkim gričevjem posejane smlječje Provanse. Kaj vse so že videle in okusile! Od konjskih kopit in vozov, do čolnov, ki so po vodni poti prevažali Petrovega naslednika v od takratnega zbezanega Rima varnejša zaledja. Peter in čoln — večna podoba papeža in cerkvenega občestva.

Samo mimo vozeči avtomobili spet opriminajo na današnjo vsakdanjost...

BgsI

★

»L'Unità« do Slovencev

V svoji izdaji od 18. decembra je italijanski komunistični dnevnik »Unità« prinesel daljše poročilo o uprizoritvi Nušičeve satire »Oblast« v slovenskem gledališču v Trstu, toda v vsem članku do sledno manjka navedba, da gre za slovensko gledališče v Trstu, medtem ko se ne boji povedati, da je delo napisal srbski dramatik. Piše namreč samo o »Teatro Stabile di Trieste« ali »teatro Stabile moderno«. Od glasila stranke, ki se ponaša, da ima precej slovenskih članov, bi na vsak način pričakovali malo več poguma, posebno sedaj po Osimu. Očividno se boji, da bi njegovi bralci na Tržaškem, Gorškem in Videmskem ne prenesli besede »slovenski«.

Sveti Jožef stari

Stara slovenska božična pesem poje: »Tam stoji ob strani sv. Jožef stari, sivo, dolgo brado'ma. Z nogo pripogiblje, Detecce zaziblje, dete Jezusa.«

Vemo, da sv. Jožef ni bil star, kot ga tukaj predstavlja ljudska pesem, vendar ga je ljudska fantazija ustvarila takega, da ne spada v družbo z Detetom in njegovo Materjo, češ, ti si star, si še samo zato, da otroka zibaš.

To prezirljivo gledanje mladih na starejše, ki ga je čutili v tej slovenski božični pesmi, je močno razširjeno v današnji družbi. Svet je mladih, stari naj čimprej umrjejo.

Ne zato, ker imam svoja leta, temveč kot človeka me je močno prizadelo, ko sem slišal, da hočejo zmanjšati državni primanjkljaj na račun starostnih pokojnin. Socialno varstvo predvideva 2500 milijard primanjkljaja, zato ga je treba zmanjšati s tem, da se priščipnejo pokojnine. Upokojenec, ki so s svojim delom in tudi velikimi žrtvami pomagali ustvariti povojno italijansko gospodarstvo, naj ga še sedaj rešujejo, da bodo mladi lahko

naprej oporekali v brezdelju in uničevali narodno gospodarstvo. Gorje tistemu, ki si danes upa ugovarjati nasilju mladih in stavkomaniji sindikatov! Takoj ga proglašijo za fašista in reakcionarja. Kljub temu bom v književni slovenščini povedal priliko, ki jo je v beneškem narečju napisal Peter Matajurac v Novem Matajurju.

Nekoč je v neki deželi živel poglavar, ki je prišel mlad na oblast. Bil je tiran. Problem starih je hotel rešiti tako, da je ukazal sprejeti zakon, po katerem so ubili vsakega človeka, kadar je dosegel 60 let. Prišlo je do dneva, ko je tudi on učakal 60 let. Tedaj je hotel spremeniti zakon, da naj ljudje živijo, dokler jim je odmerjeno.

Njegovi ministri so rekli, da je prav, če se zakon spremeni, toda ker je do tedaj padlo toliko glav zaradi tiranovega zakona, naj pade tudi njegova glava, potem pa naj bo vse znova po starem.

Tako je tudi tiran izgubil glavo. Če pa bi spoštoval starejše in če bi ne bil naredil tistega neumnega zakona, bi bil lahko živel še veliko let.

K. H.

Dr. Franc Blatnik umrl

Na sveti večer 24. decembra 1977 smo dobili telegram, da je v Patersonu blizu New Yorka umrl naš sobrat, nekdanji predstojnik dr. Franc Blatnik (79 let). Zadnji dom so mu izbrali na skupnem pokopališču ameriških salezijancev v državi New Jersey.

Pokojni duhovnik je doma iz Boštanja pri Sevnici. Svojo mladost je preživel v prvih salezijanskih zavodih v domovini, pozneje kot klerik in bogoslovec pa študiral na Poljskem in v Italiji. Po novi maši je deloval vedno v Ljubljani kot mlad ravnatelj na Kodeljevem in zadnja leta pred vojno na Rakovniku.

Vsa veličina tega slovenskega duhovnika se je razkrila takoj v začetku vojne, ko se je prvi pognal za pregnance, internirance in begunce, med vsemi trpečimi pa vso vojno najbolj pomagal mladini v taboriščih, predvsem v Gonarsu. Že prve mesece je po raznih intervencijah dobil dovoljenje, da lahko vse internirance mla doletnike odpelje iz taborišča in sicer dekleta v naš zavod v Ancono, fante pa v zavod Amelia pri Terni. Ta načrt pa se je delno posrečil samo za fante.

Uprava KNJIZIC na Rakovniku v Ljubljani se je na njegov predlog takoj v začetku vojne spremenila v pisarno za begunce v Srbiji in za številne slovenske internirance v Gonarsu in na Rabu. Pokojni goriški duhovnik Gregorc, Novak in Klincec so agilnega in neustrašenega Blatnika dobro poznali in z njim sodelovali pri podpiranju trpečih v Gonarsu.

Drugače pa je gledala na Blatnikovo delo vojaška policija, tako nemška v Beogradu kakor italijanska od Ljubljane do Rima. Zaradi sumničevanja so ga v drugi polovici leta 1942 v Rimu zaprli v ječo Regina coeli, iz katere je bil po štirih mesecih rešen na posredovanje papeža Pija XII. Komaj sedaj v zadnjem letu je na prigovarjanje sobratov opisal, kako se je moglo zgoditi, da ni iz tako zloglasne ječe prišel pred vojno sodišče ali na Liparske otoke. Njegova rešitev iz Regina coeli je izredni božji dar, izredna vidna milost Matere božje, ki jo je vse življenje otroško častil, ji dobesedno sinovsko služil.

V predvojnih letih je veliko deloval v organizaciji Fantovskih krožkov, med vojno pa bil tudi poleg vsega karitativnega dela tudi vojaški kaplan pri domobrančih. Zelo uvidni tedanji višji predstojnik Ivan Špan ima za slugo, da je agilni duhovnik dr. Blatnik ostal vedno član salezijanske kongregacije. Pokojni dr. Odar nam je za življenje večkrat ponavljal: Kdor veliko dela, dela nehoti tudi napake.

V povojnem času ga najdemo na delovnem mestu med begunci na Koroškem, kjer takoj maja 1945 izdaja časopis, organizira predvsem v Spittalau mladinski dom za mladino, pomaga pri ustanovitvi prve slovenske gimnazije v begunstvu. V svetem letu 1950 postane ravnatelj v Kalistovih katakombah v Rimu in tu sprejema dnevno tisoče romarjev. Znanje vseh glavnih jezikov, smisel za organizacijo dela, predvsem pa dobrota in prijaznost, vedni nasmeh, vse to je povzdiglo ugled našega rojaka v Rimu. Tu je ostal samo šest, sedem let, na kar so ga premestili na Portorico, kjer je najprej deloval med špansko mladino; nato so ga povabili v Severno Ameriko v Paterson, kjer je na naši višji tehnični šoli poučeval španščino in verouk. V tem zavodu imajo sedaj nad 500 zunanjih dijakov, ki kakor šte-

vilni profesorji ne morejo prehaliti »padra« Blatnika; tako so ga imenovali.

Letos na god sv. Cirila in Metoda je nameraval imeti zlato mašo na Sv. Višarjah, toda bolezen je vse preprečila. Kljub temu se nas je zbralo šestnajst duhovnikov in smo istega dne brez zlato mašnika po njegovem namenu imeli veliko koncelebracijo v Marijini cerkvi na Vajni pri Trstu. V težki bolezni je dobival obiske iz daljnih ameriških mest, tudi iz Argentine, Portorica, iz Kanade. Zelo ga je razveselil izredni obisk iz Evrope in to sem bil podpisani, ki sem ga obiskal v imenu mnogih prijateljev in znancev in mu prinesel pozdrave in darove njegovih sorodnikov, tudi rožmarin v kepicij zemlje z njegovega domačega vrta v Boštanju.

V Washingtonu so pred nekaj leti postavili največjo in najlepšo romarsko cerkev na vsem svetu v čast Brezmadežne. V tej cerkvi je med mnogimi drugimi tudi slovenska kapela Marije Pomagaj; tu imajo enkrat v mesecu službo božjo naši rojaki, razkropljeni po vlemestu. Letos na Marijini praznik 8. decembra, ko sem tam maševal, so mi naši rojaki povedali, da brez dr. Blatnika te krasne kapele in slovenske službe božje v tem romarskem svetišču ne bi imeli. Številne žive priče moramo povedati, da je imel naš pokojni sobrat vse življenje pred seboj ideal in stalno praktično skrb za Marijino čiščenje v vsakem kraju, v vsakem času in za vsako ceno!

»Ne bojim se smrti, bojim se bolečin«, tako nam je govoril v bolnišnici med dolgo boleznijo. Videli smo njegovo trpljenje, a nikoli ni tožil. Na izrecno njegovo željo so mu zdravniki povedali vso resnico, zato smo z dragim pokojnikom govorili o smrti in pogrebu kakor o gotovem izletu v gore.

Počivaj v Gospodu, zvesti slovenski duhovnik! Nam, ki smo še tukaj ostali, je bilo vse tvoje življenje znamenje občestva svetih.

Opčine pri Trstu, 28. decembra 1977

Franc Štuhčec SDB

★

● Na potovanju po Evropi se je ustavil pri sobratih lazaretov v Ljubljani Herman Wilhelm Teuben, apostolski administrator vikariata Jima v jugozahodni Etiopiji. Teuben je po poreklu Holandec. Na področju, ki ga upravlja, je med 5 milijoni prebivalcev komaj deset tisoč katolčanov, pa še ti so razkropljeni med večinskimi koptskimi verniki. Leuben ima na voljo nekaj 30 duhovnikov in prav toliko redovnic, s katerimi oskrbuje nekaj bolnišnic in katoliških šol.

Knjižni sejem v Frankfurtu

Po zamisli nekaterih bi moral ta sejem postati slavnost evrokommunizma in veliki protest proti »zatiranju« v Zahodni Nemčiji. Toda postal je v resnici obsodba terorizma in nastop najbolj odločnega protimarksizma tkm. »nouveau philosophe«, t.j. skupine nekdanjih francoskih marksistov, ki so se v zadnjem času odvrnili od te utopične filozofije in začeli ubirati stvarnejša pota.

Znani krščansko levičarski nemški pisatelj Heinrich Böll je zaradi tega, ker so v Nemčiji objavili listo imena pisateljev in časnikarjev, ki so s svojimi revolucionarnimi simpatijami dajali moralno pothoto teroristom, napovedal posebno konferenco proti tej objavi. Toda nekaj ur

Ogorčen protest slovenskega razumnika

Odločno protestiram proti pisanju katoliškega škofijskega tednika Voce Isontina 10. decembra 1977, ki se tendenciozno in nekrščansko izraža o pok. kanclerju dr. Klinca komaj par dni po njegovem pogrebu. Tako bi ne smel pisati niti neodvisen tist, kaj šele katoliški, čigar uredništvo je pod isto streho, pod katero je g. kancler deloval polnih 32 let z odobravanjem kar štirih nadškofov in, vsaj tako mislim, velike večine duhovnikov obeh narodnosti.

Ali se vračamo v drugo petletko fašizma, ko so nam zastoni poslali nov katoliški katekizem, da bomo učili otroke odgovarjati na prvo vprašanje, ki se je glasilo: Kdo si ti? In odgovor je bil: Jaz sem Italijan! Torej ne katoličan, niti kristjan, niti pravoslavci ali luteran! Ne! Ali ni Bog zapovedal, da moramo ljubiti vsak svoj narod in druge spoštovati? Ali ni Kristus učil, da ne stori bližnjemu tega, česar nočeš, da bi on tebi storil? Urednik škofijskega tednika je duhovnik in bi moral poznati sveto pismo. Če ima kak dopisnik kaj proti pok. g. kanclerju, bi moral to odložiti za zgodovino. Saj vendar še velja krščanski pregovor: O mrtvih samo dobro!

Naj povem, kako so dr. Klinca spoštovali celo oni, ki ne razumejo našega jezika! Vir je neoporečen, to je, pokrajinska predstojnica mogočnega ženskega samostana. Rekla je: »G. kanclerja bomo ohranili v hvaležnem spominu. Vedno nam je šel rad na roko z modrimi nasveti in dejansko pomočjo. Ni bil uradnik, ki te odpravi z obljubo, da ti ustreže čez dva ali tri tedne, ko pa se vrneš, te zopet potolaži, da bo kmalu narejeno, kar si ga prosil. To se je pokazalo posebno tedaj, ko je ena naših številnih sester pripravljala tezo ali razpravo za doktorat in je potrebovala mnogo podatkov iz preteklosti o katoliških društvih obeh narodnosti v naši nadškofiji. Listine so raztresene po župnijskih arhivih na tej in oni strani meje in bi jih bilo skoro nemogoče najti. Obrnila sem se na g. dr. Klinca, ki je do potankosti poznal nadškofijski arhiv. V kratkem času je poiskal zadevne listine in mi sporočil, da sestra lahko pride in prepíše vse potrebne podatke, kar je tudi storila. Dokler je šlo za italijanske papirje, ni imela težav. Ko so pa prišle na vrsto slovenske, jih ni razumela in se je delo ustavilo. G. kancler je bil tako dober, da nam je preskrbel brezplačnega prevajalca, ker sam pač ne bi mogel žrtvovati toliko ur za to delo, ki ni bilo malenkostno, če samo pomislimo, da so imeli v nekaterih slovenskih župnijah mnogo (največ 19!) društev, Marijinih družb, bratovščin, pevskih zborov, dobrodelnih, misijskih krožkov itd. Treba je bilo ugotoviti število članov, predstaviti pravila, zgodovino, osnovo, delovanje i. dr., da je šlo veliko ur za iskanje primernih italijanskih izrazov za slovenska imena. Za vse to se je g. kancler zadovoljil z Bog plačaj! Hvala mu! Ne vem, kako se je poravnal s prevajalcem, ki je žrtvoval toliko truda pri tem delu. In še eno rečem: Kar smo z g. kanclerjem obravnavale in kar smo mu zaupale, je bilo kakor pokopano za vse večne čase. Komaj mesec dni pred smrtjo nam je napravil še zadnjo uslugo, o kateri zdaj ne morem še govoriti. Bil je dober in enako uslužen, ne da bi gledal, kakšne narodnosti smo. Bog mu bodi plačnik! Me pa bomo zanj molile.«

Mislom, da bi marsikdo iz naše škofije in od drugod, pa naj bo Slovenec ali Italijan, lahko kaj podobnega povedal o dobroti in nepristranosti pokojnega dr. Klinca, obenem pa s studom zavrnil nelep pisanje katoliškega tednika o svojem lastnem sotrudniku! Naj se le pripravi na podobno posmrtnico, kdor piše v Voce Isontina!

o. n.

Pogled na Avignon z Rodana mimo mostu Saint-Bénézet

tržaške novice

Tržaški škof pri Skupnosti »Družina« na Opčinah

30. decembra je tržaški škof Lovrenc Bellomi prvič obiskal invalide mišične distrofije, združene v Skupnosti »Družina« na Opčinah. Zelo se je začudil, ko je zagledal veliko stavbo, ki je ponos vseh telesno oviranih in vseh tistih požrtvovalnih ljudi, ki so jim s prostovoljnimi delom in prispevki omogočili postavitev tako lepe hiše. Še bolj se je začudil, ko jih je videl zbrane v nedokončani stavbi, vse vešele in ponosne.

Iz Padove je prihital Mirko Milkovič, invalid, tajnik vsedržavne zveze UILDM, ki je g. škofu obrazložil triletno pot, posuto z mnogimi težavami, a obenem z velikim zadoščenjem handikapirancev, ki vidijo uresničene svoje dolgotrajne želje. Pričeval je delo prostovoljcev, ki so z vseh vetrov prihajali v teh treh letih na delo, skavtov, vojakov, deklet, visokošolcev. Z veliko hvaležnostjo je omenil, da so jim stale ob strani zlasti župnijske skupnosti na Krasu in v Trstu. Če jim bo prišla še državna podpora, bodo lahko v kratkem času dokončali vsaj glavna dela in tako bodo prve skupine invalidov zasedle svojo hišo.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu

vabi na predavanje ravnatelja zavoda »Slovenik« v Rimu msgr. Maksimilijana Jezernika, ki bo govoril

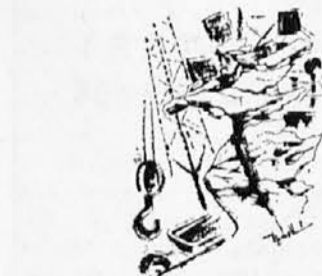
O SODOBNI MISIJSKI PROBLEMATIKI

Predavanje bo v **ponedeljek 9. januarja ob 20,15** v društvenih prostorih, ul. Donizetti 3/1.

G. škof je videl v teh bratih nenavadno odločnost in trdno voljo biti nosilci dobroteljnosti in ne pa pohlevni varovanci in predmet raznih ustanov. Vesel je bil, da so ti invalidi našli toliko razumevanja na Krasu in v mestu. Pri srečanju s škofom so bili tudi najbližji duhovniki: gg. Vili Zerjal, Franc Pohajac, Tone Bedenčič in Marijan Živic, ki z veliko ljubeznijo spremljajo delo teh pogumnih ljudi.

Iz pripovedovanja navzočih invalidov je g. škof spoznal, da je življenje v Skupnosti zelo razgibano. Zlasti druga polovica decembra je privabila na stotine ljudi v Dom skupnosti: 18. decembra so zborovali invalidi in njih prijatelji (nad sto); božič so invalidi preživeli v veselem in domačem vzdušju v družbi številnih prijateljev, tudi zadnji dan leta je bil vesel, saj so v Dom prihitali veseli slovenski skavti, ki tako radi prihajajo v Družino invalidov, in še

Uradna napoved prvega škofijskega zborovanja v Trstu

Znak prvega škofijskega zborovanja v Trstu, delo slikarja Manuellija

V torek popoldne 20. decembra je bilo zelo razgibano na sedežu tržaške škofije. Večja škofijska sobana je sprejela predstavnike družbenih občil tržaškega mesta ne glede na idejno pripadnost.

Škof Bellomo je pred to kvalificirano publiko — preko tiska in raznih radijskih postaj — uradno napovedal prvo škofijsko zborovanje. Začelo se je sicer s škofom Cocolinom, ki je hotel za vsako ceno tudi v naši škofiji podobno srečanje kakor je bilo v Rimu. Škof Bellomi je takoj odobril pobudo in si jo osvojil ter ji dal potrebne smernice. Kot je škof povedal, ima tudi tržaško zborovanje za cilj evangeljsko oznanjevanje in človeški napredek, torej izključno pastoralni namen.

Srečanje s časnikarji je bilo prav prijetno, in to predvsem po zaslugi škofa zaradi njegovega prijaznega odnosa, ki ga ima do vsakogar, s katerim pride v stik. Časnikarji so bili številni, saj jim je bila dana priložnost, da so prišli v neposreden stik z novim škofom in so lahko že pri prvem srečanju ugotovili nekatere bi-

drugi dobrotniki.

Najlepši zaključek leta pa je gotovo bil obisk g. škofa, ki je pustil v invalidih in njihovih prijateljih najlepši vtis škofa z velikim srcem in skrajno preprostega in domačega.

Invalidi so prepričani, da jim bo škof res skrbni oče, ki jim bo vedno pomagal pri tako plemenitem delu. Škofu so iz srca hvaležni, kakor so hvaležni vsem, ki jim stojijo ob strani kot prijatelji.

Župančičeva proslava na učiteljski »A. M. Slomšek«

Dijaki in profesorji učiteljskega »A. M. Slomšek« so v petek 23. decembra pripravili proslavo našega mojstra vezane besede Otona Župančiča. Izkoristili so to priložnost, da so se poslovili od nekdanjih profesorjev in sicer ravnatelja Jankota Ježa, kateheta Lojzeta Škerla, prof. Marice Župančič in gospe Edvige Kandut. Uvodne besede je spregovorila dijakinja Luisa Cerkenič, ki je na kratko orisala lik pesnika in tudi povezovala točke programa, pri katerem so nastopili vsi dijaki, tako v zbornih recitacijah, ki jih je mojstrsko režiral član Stalnega slovenskega gledališča Stane Raztresen, kot v zboru, ki ga je vodila odlična profesorica Nada Zerjal.

Dijaki so recitali »Zabe«, »Pesem mladine«, »Zeljarsko« in »Dumo«. Nastopila sta tudi solidna harmonikarja Mavricij Lorenzi in Zoran Lupinc, proslavo pa je zaključil zbor, ki je zapel Cvetkovo »Pomladno«, Adamičevo »Zabučala gore«, Fabjanovo »Mi smo pomlad« in »Sinku«, katero je na besedo Grudna uglasbil Stane Malič.

Sv. Ivan

V nedeljo 18. decembra 1977 je mladina, ki tvori ansambel zabavne glasbe »Explores«, nastopila v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu. Zabavali so nas skoraj dve uri z veselimi in žalostnimi popevkami ter s šaljivkami, ki so jih vrinili tu pa tam in tako popestrili spored. Asolo je občuteno in mojstrsko pel Aldo. Spomnili so se tudi pred kratkim preminlega Albina Kalca, ki je svoj čas bil član tega ansambla.

Točke je napovedoval z živahnim zanosom Marjan, ki je obenem nekaj šef te mlade skupine. Upam, da mi Marjan in njegovi prijatelji ne bodo zamerili, če sem ga »mea sponte« (svojevoljno) povzdignil na stopnjo šefa.

Navzoči so z zadovoljstvom sledili sporedu in nagradili nastopajoče z burnim ploskanjem.

E. F.

stvene poteze njegovega škofovanja.

Dobro so bili zastopani slovenski časnikarji, ki so, med drugim postavili še razna vprašanja, ki zanimajo slovensko etnično skupnost.

Po škofovih besedah je podal tehnično stran pripravljalnega dela Mario Cividin, s slovenske strani pa Dušan Jakomin kot član predsedstva pripravljalnega odbora in slovenski zastopnik.

Vsakdo je lahko spoznal, da je v vsem tem delu slovenski jezik enakopraven, kar se je začelo, na cerkvenem področju, prav s tem odborom. Časnikarjem so odborniki predstavili tudi znak zborovanja, delo slikarja Manuellija. To prvo srečanje je dalo časnikarjem, predvsem slovenskim, vtis, da je novi škof prinesel v škofijsko palačo novega duha, novo gledanje na tržaške razmere.

Lepakji po mestu in po cerkvah ter raznih župnijskih sedežih vabijo tudi slovenske vernike, naj se priključijo temu delu. Na izbiri je deset komisij, zaželjeno je sodelovanje vsakega človeka. Tu lahko vsakdo pove svoje mnenje, ki bo važen kamen te potrebne zgradbe. Za nas slovenske vernike je važna 4. komisija, ki obravnava izključno pastoralno vprašanje slovenskih vernikov. Sedaj je čas, da se oglasimo, da stopimo v javnost in povemo glasno svoje gledanje in to, kar pričakujemo za skupno rast tržaške Cerkve.

Po tolikih letih zamude imamo sedaj priložnost, da se oglasimo, da postanemo soodloščujoči del škofije. V tem trenutku bi naša odsotnost ali brezbriznost lahko bila usodna.

V nedeljo 8. januarja ob 16. uri bo v Zgoniku

REVIJA BOŽIČNIH PESMI

Nastopita zbor iz Mačkolj in domači zbor. Vabljeni!

Obnovljeno delovanje

Dne 14. decembra lani se je v prostorih tržaške univerze sestal Kolektiv slovenskih študentov pravne fakultete, ki je tako obnovil svoje delovanje v novem akademskem letu. Razveseljivo je dejstvo, da se je srečanja udeležilo več študentov, ki so vpisani v prvi letnik. (Trenutno je vseh vpisanih nad trideset).

Prisotni so kritično pregledali dosedanje delovanje in se pogovorili o možnosti bodočih skupnih pobud. V obdobju, ki bo za slovensko manjšino zelo pomembno, saj pričakujemo v tem letu zakon o globalni zaščiti naše narodnostne skupnosti, želijo tudi slovenski študenti prava prispevati k boljšemu poznavanju naše problematike v okviru svoje fakultete. V tej smeri mislijo prirediti kako okroglo mizo ali drugo podobno pobudo. Govorili so nadalje tudi o nujnosti, da se na fakulteti upošteva stvarnost v naših krajih in v matični domovini, kar naj bi se izražalo tudi v študijskih programih. S svoje strani mislijo člani kolektiva stopiti v stik z ljubljansko univerzo, seveda s pravno fakulteto, še posebej pa z njenimi študenti.

Ob koncu so udeleženci izrazili upanje, da se tudi slovenski kolegi na ostalih fakultetah sestanejo in da se tako še okrepi gibanje slovenskih študentov na naši univerzi, ki je zaživelo v preteklem akademskem letu. V prihodnjih mesecih bo kolektiv dal pobudo za skupno zborovanje, kjer naj se preveri delovanje na posameznih fakultetah.

Kolektiv slovenskih študentov pravne fakultete

»Splavistke« pred radijskim mikrofonom

Končno je tudi slovenska radijska postaja radio Trst A postala moderna (ne sodobna), civilizirana, napredna in odprta... Mlade deklice propagirajo tudi po slovenskem radiu splav, razporoko, feminizem itd.

Pravijo, da je to pluralizem. V redu, toda tudi poslušavci niso prazne glave, ki samo žejno čakajo zapovedi teh predstavnic.

Torej te deklice želijo rešiti probleme sedanje družbe s tem, da zagovarjajo splav, razporoko, in podobno.

Eni se hudujejo, ko slišijo tako propagando. Pa naj raje pomislijo, kdo dela reklamo za take reči. Delajo jo še močno zelene, nedorasle deklice (časovno ali razumsko), brez vsakih argumentov, in slabi slovensčini (človek se sprašuje ali prihajajo iz italijanske šole), ponavljajo vedno ene in iste že obrabljene fraze po trgih in ulicah. Pravzaprav se same ne zavedajo, da se le zapirajo v nek geto, iz katerega bodo navsezadnje prišle do običajnega zaključka: padle bodo tudi one v objem moškega, se poročile, to se pravi se združile s tistim, katerega sedaj smatrajo za »nadvladarja«. In tedaj bodo same spoznale, kako so bile smešne.

Bitje, ki nima nobene življenjske izkušnje in le ponavlja, kar drugi ponavljajo, je prav žalostno bitje.

Vendar življenje je nekaj nadvse resnega, svetega, tako velikega, da so ga eni darovali za svobodo naroda, trpeli po gozdovih in ga darovali za domovino.

Zato se ne moremo igrati s frazami prav z življenjem.

abc

Iz Slovenije

Goriška srečanja malih odrov

V Novi Gorici bodo v mesecu januarju imeli že 7. srečanje malih odrov. Potekalo bo v dveh krogih: Najprej od 12. do 18. januarja srečanje slovenskih gledališč in gledaliških skupin; sledilo bo od 23. do 27. januarja nastopanje gledališč in gledaliških skupin iz Jugoslavije in drugih dežel.

V prvem krogu bodo nastopila naslednja slovenska gledališča in gledališke skupine: Gledališče Celje, R. Seligo, Čarovnica iz Zgornje Dobre; Nova Gorica, Arabal-Tralič, Pismo generalu Francu; gledališče Glej, Ljubljana, P. Lužan, Sreberne nitke; gledališče Pekarna, Ljubljana, D. Poniž, Igra o smrti; Mestno gledališče, Ljubljana, Anouilh, Povabilo v grad.

Širite „Katoliški glas“

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV NA TRŽASKEM priredi

v nedeljo 8. januarja ob 16. uri

Koncert božičnih pesmi

Koncert bo v cerkvi sv. Jakoba v Trstu

Solske volitve v državi

Levica je po preštetu glasov v šoli v veliki zadrugi. Mlada generacija staršev je odklonila ukaze partije, odklonila frontizem in svobodno volila za katoliške liste.

Dijaki pa so se odločili za skrajno levice ali za demokratične liste in obrnili hrbet partiji.

To je prava senzacija v Italiji, obenem pa je ta pojav nauk za vse tiste, ki mislijo, da je danes edina rešitev pri partijih. V Italiji je veliko zmede, a nekaterim je že to zadostovalo, da so začeli misliti s svojo glavo.

To je nauk tudi za slovenske izobražence, dijake in starše.

Ali že imate

KNJIZNO ZBIRKO GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE ZA LETO 1978?

Za 8.500 lir prejmete 4 vsebinsko zanimive in raznolike knjige: 1. Koledar 1978; 2. Spomine msgr. Janeza Hladnika »Od Triglav do Andov«; 3. zbirko otroških zgodbic »Zlate slive«; 4. Četrtri snopci »Primorskega slovenskega biografskega leksikona«.

★ SENTJAKOBSKO KULTURNO DRUŠTVO V TRSTU voči vsem sodelavcem in prijateljem srečno in blagoslovljeno novo leto. Posebna zahvala vsem slovenskim duhovnikom, ki so se s posebno vnetostjo trudili, da bi rešili problem dušnega pastirja pri Sv. Jakobu. Bog daj, da bi v novem letu njih trud obrodil sadove!

★ OBVESTILA

Seja Zveze slov. katol. prosvete v Gorici bo v ponedeljek 9. januarja ob 20,30 v običajnih prostorih.

SKAD - GORICA sporoča, da se bo 7. januarja pričel Cineforum 78. Na sporedu bosta filma: *Un cappello pieno di pioggia* (rež. F. Zinnemann) in *I giovani e la droga* (rež. C. Fuscagni). Predvajanje filmov bo v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici s pričetkom ob 20. uri. Toplo vabljeni!

V gledališču Verdi v Gorici bo v četrtek 5. januarja ob 20,30 gostovala Drama slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane z burko in petjem Johanna Nestroya »Talisman«. Igra je za goriški obonma. Pripravljalni odbor »Združenja za zaščito zemlje ter etnične in socialno gospodarske strukture Standreža« obvešča, da je v teku akcija za pristop k omenjenemu Združenju. Obdelovalci in lastniki zemlje, tudi če niso člani štandredskega Kmečkega društva, ki so zainteresirani za pristop k Združenju, se lahko oglasijo pri odbornikih Kmečkega društva, kjer bodo prejeli navodila in pristopnice.

Prenosni oltar proti ljudstvu je v prodaji. Kdor bi se zanj zanimal, naj se zglesi na upravi našega lista.

V Kulturnem domu v Trstu bo nastopila Drama slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane z burko v treh dejanjih J. Nestroya »Talisman« in sicer: v petek 6. januarja ob 16. uri za red H in I, ob 20,30 za red A - premierski in red D; v soboto 7. januarja ob 20,30 za red B, E in F; v nedeljo 8. januarja ob 16. uri za abonma red C in red G.

Na Mirenskem gradu bo v nedeljo 15. januarja ob 15. uri sv. maša, ob 16. uri pa koncert božičnih pesmi. Nastopajo zbori iz Bukovice, Vogrskega. Prvačine, Branika, Šempetra, Vrtojbe, Mirna in s Kapele. Vsak zbor bo zapel dve pesmi. Pri maši pojejo vsi.

Za delavce, ki so v letih 1920 in 1926 delali na bivšem avstrijskem ozemlju, ki je po prvi vojni prišlo pod Italijo in ki je tudi po drugi svetovni vojni ostalo pod Italijo (Trst, Gorica, Kanalska dolina), so znova odprli možnost, da si dokupijo leta za pokojnino, če tega niso še naredili. Cas, da uredijo to zadevo, poteče konec marca 1978. Pravico imajo vsi, tako italijanski državljani kot jugoslovanski, ki so v tistih letih delali na omenjenem ozemlju in nimajo plačanih prispevkov za pokojnino. Vso potrebno pomoč brezplačno nudijo sindikalne posvetovalnice.

Izšel je Pastirček št. 4 za januar 1978. Poverjeniki ga dobijo na običajnih mestih. Izšel je Trinkov koledar za leto 1978. Dobi se v slovenskih knjigarnah.

Na Stefanovo sta stopila na skupno pot
MAJDA CIBIN in SANDI CERGOLO
Skavtinje in skavti jima kličejo trikratni hip-hip-hura!

DAROVI

Za Katol. glas: družbenica iz Trsta v spomin pok. msgr. Rudolfa Klinca 10.000; M. Z., Gorica 112.000; trije iz Sovodenj vsak po 2.000; N. N. 10.000 lir.

Za katoliški tisk: župnija Opčine od darov za obnovo cerkve 50.000; Marija Mahnič 6.000 lir.

Za Alojzijevišče: ob smrti msgr. dr. Rudolfa Klinca namesto cvetja na grob daruje Mirka Merkelj por. Kete 25.000; družina iz Gorice namesto silvestrovanja 50.000; družina Viatori v spomin dr. R. Klinca 30.000; v spomin Felicijana Hvalič pa 20.000; Andrej Cotič 10.000; R. Klanjšček 10.000; družina Podveršič v spomin pok. Mici Podobnik 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Podporno društvo Gorica 50.000; H. T. 2.000; N. N. Gorica 40.000; R. Klanjšček 10.000; P. M. 30.000; R. K. 30.000; K. U. 30.000 lir.

Ob obletnici smrti brata Antona daruje sestra Anica po 15.000 lir za Katoliški glas in za Zavod sv. Družine.

Za SKAD: N. N. 15.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: sestre in nečakinja ob 88. letnici Pavle Černigoj 60.000; strežniki pri Sv. Ivanu v Gorici v spomin msgr. R. Klinca 17.000; Andrej Cotič 10.000 lir.

V spomin pok. mame Marije darujeta Irma in Franc Leban za Zavod sv. Družine v Gorici 8.000 lir.

Za Pastirčka: N.N. 100.000 lir (in ne 1.000, kot je bilo pomotoma javljeno v prejšnji številki).

V spomin pok. Avrelija Rebula daruje Virgil Bratina za Katol. glas, za Alojzijevišče, za Zavod sv. Družine in za Katol. dom po 10.000 lir.

Za bazoviško cerkev: Marija Marc 10.000; Jože Marc 10.000; ob krstu Katje Primožič 38.000; ob krstu Petra Krizmančič 20.000; Stefanija Grgič 3.000 lir.

Za gropanjsko cerkev: 42 družin v dveh tednih 382.000 lir.

Za obnovo cerkve na Ferlugah: Mila Ferluga 2.000 lir.

Za Slomškov dom: v spomin Albina Kalca, družina Marc-Vojkovi 2.000, Ivanka Mlač 5.000; Marc Marija 5.000; Marija Živic 20.000; Edvard Grgič 5.000; Mila Petaros 3.000 lir.

Za Skupnost Družina na Opčinah: družina Emidij Susič namesto cvetja na grob Lojzke Razpor-Amicucci 20.000; skavtinje in skavti namesto darila ob poroki Cibic-Cergol 146.500; Pepka in Marijo Dolenc v spomin nečakov Milkota in Jadrana 5.000.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: ob stoletnici rojstva pok. očeta Luka Stopar njegove hčere 50.000; družina Slokar 10.000; N. N., Dolina 50.000; N. N., Ricmanje 5.000; Pavla Bordon, Pulje 10.000; N. N., Ricmanje 10.000; družina Zobin 10.000; družina Krizonič, Krmenka 10.000; Lidija Strnad, Domje 50.000; družina Kocjančič 60.000; družina Vovk in Zlobec 50.000; Vera Turk, Trst 10.000; N. N., Trst 20.000; N. N., Boršt 50.000; N. N., Trst 60.000; N. N., Trst 10.000; M. B. 10.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: N. N., Trst v spomin na pok. starše 50.000; N. N., Ricmanje 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: družina Zagar 10.000; Milan Ambrožič 20.000; Marija Kobal v spomin na svoje pokojne 5.000; O. Piščanc 10.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčine 10.000.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa 5.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: hčerka Vilma v spomin pok. Uršule Sancin 10.000; N. N. 50.000; N. N. 5.000; M. P., Gorica 500 N din; N. N. iz Trsta 100.000 lir.

Za slovenske misijonarje: Gaetano Buzzi 10.000 lir.

Za žrtve potresa v Slov. Benečiji po g. Gorkiču: Perat M. 20.000; po msgr. A. Rutarju 103.000; N. N. 50.000; v spomin očeta kolega Bruna daruje naučno in kuhinjsko osebje šole Fr. Levstik s Proseka 27.000; otroci 2. razreda osnovne šole v Steverjanu 6.000; družina Peter Vidau 10.000; Cvetka Malalan 1.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

»Pozabljenost« goriške občine

Na dan božiča, točno popoldne, je skupina mladih Slovencev, po večini iz Steverjana in Podgore nadoknadila pozabljenost goriške občinske uprave in poleg italijanskih voščil na goriškem Travniku postavila tudi slovenska. Upati je, da se bo v bodoče goriška občina spomnila svoje dolžnosti in v smislu mirnega sožitja obeh narodnosti vsaj za božič izpričala duha prijateljske strpnosti.

V Štandrežu v kratkem ustanovni občni zbor združenja za zaščito zemlje

Nevzdržno stanje zaradi stalnega in sistematičnega razlašanja štandreške zemlje je prisililo kmete in lastnike zemlje, da ustanovijo posebno združenje, ki bo učinkovito ščitilo njihove ter interese celotne štandreške skupnosti.

Pripravljalni odbor, ki mu predseduje Viljem Zavadlav, predsednik Kmečkega društva, je že izdelal osnutek pravilnika, ki predvideva ustanovitev združenja, ki se imenuje »Združenje za zaščito zemlje ter etnične in socialno gospodarske strukture Štandreža«.

Združenje je samostojna organizacija, katerega nameni so: združevati obdelovalce zemlje, lastnike zemlje ter predstavnike štandreških društev in organizacij, zaščiti štandreške zemlje, predvsem obdelovalnih površin, obramba etničnih značilnosti štandreške skupnosti, aktivna prisotnost v okviru splošnega gospodarskega in socialnega razvoja ter posredovanje tehnične pomoči, predvsem na kmetijskem področju.

Poleg obdelovalcev in lastnikov zemlje so člani Združenja še štandreško Kmečko društvo, prosvetni društvi »Štandrež« in »Oton Zupančič«, športni društvi »Juventina« in »Velox« ter predstavnik rajonske konzulte in zastopnik trgovcev in obrtnikov.

V teku je akcija za pridobitev čim večjega števila članov. Ustanovni občni zbor Združenja je predviden za sredo 11. januarja.

V soboto 7. januarja ob 20. uri

bo v prosvetnem domu A. Gregorčič v Štandrežu

BOŽIČNICA

Nastopili bodo štandreški otroci in mladina

Občinska seja v Steverjanu

V sredo 28. decembra se je vršila seja steverjanskega občinskega sveta. Predsedoval je župan Klanjšček. Najprej je svet potrdil pet sklepov ožjega odbora, ki so bili vsi pravnega značaja. Nato je svet prešel k razpravi o potrebi po dveh novih udeležencih. Občina potrebuje geometra, ki ga sedaj še nima, da bi izvajal nove predpise v gradbeništvu ter konkretno izvajanje gradbenega načrta. Nadalje je potrebna uradnica-tipkarica, kajti občine bodo z decentralizacijo državne uprave dobile nova poverila, ki jim bodo delo še bolj obremenila. Treba je pri tem omeniti, da organik steverjanske občine ni bil ojačen že 30 let.

Posebna točka dnevnega reda je bila razprava in odobritev občinskega proračuna za leto 1978. Gospodarski obračun predvideva okrog 120 milijonov lir primanjkljaja, ki ga bo občina krila z državnim posojilom. Proračun odraža realne potrebe za razvoj naše skupnosti in ga je večina sprejela, manjšina pa se pri glasovanju vzdrlžala.

PD »F. B. SEDEJ« iz Steverjana prireja v nedeljo 8. januarja po glavni sv. maši v Sedejevem domu

BOŽIČNICO

Nastopili bodo šolski otroci ter mali in veliki pevski zbor. Na sporedu so še recitacije in podelitev nagrad udeležencem natečaja »Moje jaslice«.

Vsi toplo vabljeni!

Svet je še začasno sprejel v službo Cvetko Klanjšček, ki bo opravljala službo knjigovodkinje.

Ob zaključku seje pa so se steverjanski svetovanci primerno poslovili od uradnice ge. Marije Pintar por. Signoris, ki je odšla v pokoj. V naši občini je službovala celih 27 let. Zupan se ji je v imenu občine za vse zahvalil ter ji izročil spominsko medaljo kot skromno priznanje za njeno delo.

Razpis 8. zamejskega festivala zabavne glasbe

PD »F. B. Sedej« in ansambel »L. Hledeta« iz Steverjana razpisujeta 8. zamejski festival domače zabavne glasbe, ki bo v Steverjanu 1. in 2. julija 1978. Nanj se lahko prijavijo vsi slovenski zabavni ansambli. Organizator si prevzame stroške za kosilo, večerjo in prenočišče nastopajočih.

Podeljeno bo sedem nagrad in sicer: prva nagrada za najboljšo melodijo 120.000 lir; druga nagrada za najboljšo melodijo 70.000 lir; prva nagrada za najboljšo izvedbo 80.000 lir; druga nagrada za najboljšo izvedbo 50.000 lir; nagrada za najboljšo besedilo 50.000 lir; nagrada občinstva 50.000 lir; nagrada uredništva »Nedeljski dnevnik« iz Ljubljane.

Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvirne in prvič predstavljene

Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 6. do 14. januarja 1978

Petek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Lahka glasba raznih narodov. 9.30 Block notes, zapiski Marka Kravosa. 9.45 Glasbena medigra. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Na sporedu je opera. 13.15 S pevskih revij: Zbor »Brda« iz Krmina-Plešivega na Cecilijanki 1976 in svetovanski mešani zbor iz Trsta. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 XF odgovorja. 14.30 Veliki izvajalci, vmes Kulturna beležnica. 15.35 Mladi in glasba. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Enrico De Angelis Valentin: Trije modri počastijo Jezusa. 18.10 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah. 18.25 Klasični album.

Sobota: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.30 Pregovori tedna. 9.45 Glasbena medigra. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Kulturno pismo. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Pa se sliš', slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izbor iz operet in glasbenih komedij. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Gremo v kino! 15.00 Tekmujte s Petrom! 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.10 »Vzledna ženska«. Igra v treh dejanjih, ki jo izvaja Stalno slovensko gledališče v Trstu. 18.45 Vera in naš čas.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Nediški zvon, oddaja o Benečiji. 10.15 Vedri zvoki. 10.30 Danes obiščemo Prečnik. 11.05 »Ogledalo resnice«. Mladinska radijska igra. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet! 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2.

9.05 Pevci in ansambli na koncertnem odru. 9.30 Kaku so jele naše nuonote. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Biti ženska. Razgovori o ženski stvarnosti v literaturi. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Slovenski zbori. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Glasba od tu in tam, vmes: Kulturna beležnica. 15.00 Glasbeni ping pong. 16.30 Glasba za najmlajše. 17.05 Giampaolo Coral: La canción desesperada, radijska opera. 18.10 Čas in družba. 18.25 Klasični album.

Torek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Glasbena kronika. 9.30 Naši nepozabni znanci. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35

ZAHVALA

V petek 30. decembra je po daljšem bolehanju umrla

Dora Anzelin vd. Korošec

Pokopali smo jo naslednji dan na vrhovskem pokopališču. Vsem, ki so z nami sočustvovali, molili za pokoj rajnice, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti, se iskreno zahvalujemo. Zlasti želimo izreči zahvalo domačemu župniku g. J. Juraku za pogrebni obred, organistu J. Pavletiču, otroškemu zboru, ki je pel v cerkvi ter domačemu moškemu pevskemu zboru za odpeti žalostinki pred cerkvijo in na pokopališču.

Vrh sv. Mihaela, 5. januarja 1978

Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo

na festivalu v Steverjanu. Prijavo za udeležbo je treba poslati najkasneje do 8. aprila 1978 na naslov prirediteljev, Trg svobode 6, 34070 Steverjan - S. Floriano del Collio (Go), Italija.

Vrh sv. Mihaela

Ni bila z rožami posuta življenjska pot Dore Anzelin, ki so jo pokopali 31. decembra na Vrhu sv. Mihaela. Pred 71 leti se je rodila v Neblem v Brdih. Poročila se je z Alojzijem Korošcem in imela v zakoncu osem otrok. Najprej je leta 1951 izgubila moža, ki je postal žrtev cestne nesreče. Ista usoda je deset let nato zadela tudi sina Erazma, kar jo je hudo prizadelo. Zadnja leta je preživela pri hčerki Ivi, ki skupaj z možem vodi gostilno »Pri Lovcu« na Vrhu. Vedno bolj je bolehalo, zato pa molila doma in se pripravljala s krščansko vdanostjo na odhod v večnost. Rada je prebirala dobre knjige in bila naročena na »Ognjišče«. Dobro pripravljena je kot sveča ugasnila v petek 30. decembra v goriški bolnišnici. Sv. maša zanj ob osmem dnevu smrti in pogreba bo v vrhovski cerkvi v soboto 7. januarja ob 19.30. Naj se spočije v Bogu, prizadetim otrokom pa tudi mi izrekamo občuteno sožalje.

Narečno izrazoslovje v delih Fulvia Tomizze. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Zborovska glasba. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Motivi iz filmov in revij, vmes: Kulturna beležnica. 15.35 Top lestvica. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Samospeli Davorina Jenka, Kamila Maška, Benamina Ipavca in Hrabroslava Volariča. 18.10 Pravorečje.

Sreda: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Skladatelj dirigira. 9.30 Prehrana in zdravje. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Ljudje in dogodki. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji. 12.10 Pojmo po naše. 13.15 Slovanska ljudska glasba. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Deželni solisti. 17.30 Glasbena panorama. 18.10 »Josipina«. Dramatizirane zgodbe Slavka Gruma izvaja Stalno slovensko gledališče.

Četrtek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Zlate plošče — nekdanj in danes. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Družina v sodobni družbi. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Mednarodno pevsko tekmovanje »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici 1977. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 15.35 Kaj je novega v diskoteki? 16.30 Odprimo knjigo pravljice! 17.05 Klavirska glasba v čitalnicah. 18.10 Položaj ženske v Italiji včeraj in danes.

Petek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Lahka glasba raznih narodov. 9.45 Glasbena medigra. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Na sporedu je opera. 13.15 Pevska revija Cecilijanka 1977: zbor »Brda« iz Krmina in s Plešivega ter zbor »B. Sedej iz Steverjana. 13.30 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Veliki izvajalci, vmes: Kulturna beležnica. 15.35 Mladina in glasba. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Mario Zafred: Koncert za harfo in orkester. 18.10 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah.

Sobota: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.30 Pregovori tedna. 9.45 Glasbena medigra. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Kulturna rubrika »Primorskega dnevnika«. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Pa se sliš', slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izbor iz operet in glasbenih komedij. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Gremo v kino! 15.00 Tekmujte s Petrom! 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.10 »Možje«. Radijsko igro izvaja Stalno slovensko gledališče v Trstu. 18.45 Vera in naš čas.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA
VABI NA

Božični koncert

KI BO V STOLNICI V NEDELJO 8. JANUARJA 1978 OB 15. URI
NASTOPILO BODO ZDRUŽENI MLADINSKI, MOSKI IN MESANI ZBORI

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

želi vsem svojim obiskovalcem
srečno novo leto 1978

TRST - ul. sv. Frančiška 20/I, p.p. 593

Tel. 774333

TVRDKA

FLORIJAN VETRIH

OLJA ZA KURJAVO IN TEKOKA GORIVA ZA CENTRALNO KURJAVO

GORICA - ul. Lantieri 5 - Tel. 2527

MOSA - ul. Isonzo 9/b - Tel. 80160

Vsem odjemalcem želi uspešno novo leto 1978

TVRDKA

VENCESLAV KLANJŠČEK

GOSPODARSKI STROJI, CENTRALNA KURJAVA,
TELEVIZORJI, TEHNIČNI SERVIS

GORICA - ul. Duca d'Aosta 35 - Tel. 2258

Vsem odjemalcem

želimo uspehov in zadovoljstva polno novo leto

GOSTILNA »PRI LOVCU«
SIRK

SUBIDA - PLEŠIVO

želi vsem prijateljem in gostom
uspešno, srečno in zdravo novo leto 1978

Hranilnica in Posojilnica na Opčinah

OPČINE — TRST
Bazoviška 2 — Telefon 211 120 - 212 494

Vse bančne usluge

Menjalnica

Hranilne vloge na knjižice in tekoče račune

Posojila vseh vrst

Neprekinjena blagajna

Specializirana posojila po znižani obrestni meri:

Obrtniška
Kmečka
Trgovska
Mala industrijska
Ljudske gradnje